Nr. 237 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Piątek 17 Października 1924.

Rok LIII.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . . 3·40 zł
Z odnoszeniem . . . . 3·60 „
Z przesyłką pocz. . . . 4·20 „
Za granicą . . . . . . 7·— „

Cena numeru 15 groszy

Adres Redakcji: ul. Jagiellońska L. 10. Telefon 41. Międzymiast. 1572.

Adres Administracji: ul. Jagiellońska L. 10. Telefon 241.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . . 10 gr.
Nekrologi . . . . 20 „
Nadesłane . . . . 25 „
Po kronice . . . . 30 „
Na 1-szej stronie . . 40 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Nekrologi do 60 mm. o 50% taniej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402.

Biblioteka Jagiellońska
obowiązkowy.

Trzy angielskie odezwy wyborcze

Pierwszy występ komunistów angielskich

Kraków, 15 października.

Wszystkie trzy stronnictwa polityczne w Anglji ogłosiły swoje manifesty wyborcze, które podała w dosłownem brzmieniu niedzielna prasa londyńska. Lektura tych manifestów tylko w niewielu punktach jest zajmująca, mimo to ze względu na światową doniosłość wyborów angielskich musimy zapoznać się z temi odezwami.

Zacznijmy od manifestu liberałów, którzy są sprawcami przesilenia parlamentarnego. Liberali w odezwie swojej bardzo nergicznie wystąpili przeciwko partji pracy. Partja liberalna — powiada manifest — występowała zawsze za ogólnem rozbrojeniem, niestety nie zdołała zapobiec podwyższeniu przez rząd Mac Donalda wydatków na cele militarne o 12 miljonów funtów, ani też budowie nowych okrętó[illegible] wojennych.

Wprost przeciwnie zapatruje się na tę sprawę partja konserwatywna. Odezwa jej powiada, że Anglja powinna wprawdzie dążyć do wzmocnienia powagi Ligi Narodów i do zabezpieczenia pokoju, ale pod pewnemi warunkami. Anglja — zdaniem konserwatystów — nie może wziąć na siebie zobowiązań w sprawach wojny i pokoju bez zgody dominjów, które w tych kwestjach są bezpośrednio zainteresowane. „Nasze bezpieczeństwo na lądzie, na morzu i w powietrzu — powiada odezwa konserwa[illegible]tystów — musi każdy rząd angielski posta[illegible] na czele swoich obowiązków. Konserwa[illegible] na wypadek objęcia rządów musieliby [illegible]dnie zbadać, w jakim stanie pozostawił [illegible] dni rząd środki obrony państwa. Ac[illegible] jesteśmy zwolennikami ogólnego r[illegible] mimo to wspólnie z dominjami m[illegible]my zbadać te daleko sięgające zobow[illegible] jakie na nas wkłada protokół genewski[illegible]

Manifest partji robotniczej mów[illegible]lko ogólnikowo, że w Genewie uczyniono wielki krok ku zabezpieczeniu ogólnego pokoju.

Sprawę przyjaznych stosunkach pomiędzy państwami ententy porusza zarówno odezwa konserwatystów, jak odezwa Labour Party. — Konserwatyści poprzestali jednakże na ogólnikowem zaznaczeniu, że pragną zgodnego postępowania państw koalicyjnych, gdy odezwa Labour Party stwierdza, że „serdeczne stosunki“ pomiędzy Anglją i Francją zostały przywrócone i że stosunki zaognione pomiędzy Francją a Niemcami, wywołane błędami poprzednich rządów angielskich, — poprawiły się.

Sprawa traktatu z sowietami łączy liberałów z konserwatystami przeciwko Partji Pracy. Liberali w odezwie swojej tak mówią o tej sprawie: „Stronnictwo liberalne jest za podjęciem stosunków gospodarczych i handlowych z sowietami. Jednakże w chwili, gdy w Anglji każdy nerw powinien być napięty do ostatecznych granic, ażeby przywrócić dawny stan posiadania, w dziedzinie gospodarczej i finansowej, tudzież odbudować przemysł, rząd robotniczy miał parlamentowi przedłożyć do ratyfikacji traktat, który nałożyłby na ludność angielską ciężar gwarancji rządowej za pożyczkę dla sowietów, które zasadniczo usuwają się od obowiązków, jakie ma dłużnik wobec wierzyciela“. Konserwatyści w swojej odezwie powiadają krótko i węzłowato, że **traktat z sowietami nie nadaje się do przyjęcia.**

Sprawy handlu, przemysłu, ogólnego gospodarstwa, a wreszcie bezrobocia znajdują tn sam wyraz we wszystkich trzech odezwach. — Jest to oczywiście rzeczą zupełnie naturalną.

Poraz pierwszy wystąpili z odezwą wyborczą także **komuniści angielscy.** Domagają się oni takich reform socjalnych, które byłyby poprostu zaprowadzeniem w Anglji umiarkowanych rządów sowieckich. Komuniści żądają ratyfikacji traktatu z sowietami, natomiast odrzucenia planu Dawesa, anulowania odszkodowań i długów wojennych, ewakuacji krajów nadreńskich, zwołania światowej konferencji rozbrojeniowej, a wreszcie niezawisłości Irlandji, Indyj, Egiptu i kolonij angielskich. Oczywiście odezwa ta ma tylko na celu stwierdzić, że także w Anglji istnieją komuniści.

Przywódcy stronnictw rozpoczęli już objazd kraju, celem wygłaszania mów przedwyborczych. Wyjechali już Mac Donald i Henderson z Partji Pracy, Asquith i Lloyd George z partji liberalnej, Baldwin z partji konserwatywnej.

Prasa angielska, oceniając szanse wyborcze poszczególnych stronnictw, stwierdza naogół, że niepodobna przewidzieć rezultatu wyborów. Na szczęście cierpliwość ogółu nie będzie narażona na długą próbę. Wybory odbędą się dnia 29 bm.

—oo—

P.S.L. a zmiana konstytucji

(Telefonem od naszego korespondenta).

[illegible]wa, 15 października. Wczoraj odby[illegible]zenie klubu prawno-politycznego [illegible]onionego przez klub i Radę Na[illegible]etwa, **dla przygotowania warun[illegible]czych co do dokonania częścio[illegible]nstytucji i ordynacji wyborczej.** [illegible]sił poseł dr **Kiernik.** W dyskusji [illegible] m. i. sen. **Buzek.** Przyjęto propo[illegible]renta co do konstytucji a w sprawie [illegible] powierzono przygotowanie referatu dr Buzkowi w myśl zasad, przedłożonych przez referenta. Odnośne wnioski w tych sprawach będą złożone na posiedzeniu pełnego klubu w dniu jutrzejszym. Referat dotyczył trzech punktów zasadniczych: 1) **wzmocnienia władzy prezydenta Rzeczypospolitej,** 2) **uregulowania procederu ustawodawczego między Sejmem i Senatem w związku z ostatnim konfliktem,** 3) **zasad ordynacji, zawartych w konstytucji.**

—oo—

[N]acjonalistyczne demonstracje niemieckie w Gdańsku

Gdańsk, 15 października (PAT). Wczoraj w miejscowości Neuteich na obszarze wolnego miasta Gdańsk odbyła się **wielka nacjonalistyczna manifestacja** z okazji poświęcenia 12 sztandarów dla „Jung-Deutscher Orden“. Całe miasto przybrane było od rana dawnemi **sztandarami cesarskiemi.** W manifestacji wzięło udział **kilka tysięcy zorganizowanych** w oddziały piesze i konne członków „Jung-Deutscher Orden“ i „Stahlhelm“ zarówno z wolnego miasta Gdańska jak i całego szeregu miast wschodnio-pruskich oraz najrozmaitsze związki narodowe niemieckie.

Manifestacji tej przewodniczył **wielki komtur gen. Hahnke** oraz cały szereg mistrzów komturów itd. dostojników zakonnych. Wielki mistrz Flindt wygłosił przemówienie, w którem między innemi oświadczył, że **zrabowane Niemcom obszary i kolonje przypominają codziennie obowiązek ich uwolnienia.**

Po przemówieniach odbyło się poświęcenie sztandarów, a następnie defilada przed dostojnikami oddziałów pieszych i konnych „Jung-Deutscher Orden“, „Stahlhelm“ i związków patrjotycznych i wojskowych.

—oo—

Bandyta Mucha-Michalski rozpoczął walkę ze sowietami

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. Według wiadomości, jakie nadeszły z Mińska, **herszt bandy opryszków, osławiony Mucha-Michalski,** który grasował przedtem na terytorjum Polski, **w dniu 2 października ogłosił swej bandzie pochód na Rosję. Banda podpaliła wieś Kojdanowo, liczącą 7.000 mieszkańców.** Wieś spłonęła doszczętnie.

Z Kojdanowa Mucha rozpoczął **niszczycielski pochód w głąb Rosji. Zaalarmowany garnizon sowiecki wyruszył z Mińska rzeciw bandzie Muchy.** Mucha jednakże, dzięki swej srogości i krwawej sławie, **zdołał rozbić piechotę bolszewicką.**

Odchodząc z rejonu mińskiego **rozrzucił odezwy do ludności,** żegnające ją i oświadczające, że **rozpoczął pochód na Moskwę. „Krwawa łuna pożarów i rzeka krwi komunistów krwiopijców zaznaczy mój pochód“** — kończy odezwę Mucha.

Krytyczna sytuacja w Mece

Londyn, 15 października (PAT). „Daily Chronicle“ donosi z Dziddah, że **Mekka została osaczona przez oddziały Wahabitów i jest odcięta od Dziddah.** Wojsko Wahabitów stoti pod dowództwem syna Iba Sauda, sułtana Nedżdu. Nowy władca Hedżasu, król Ali, znajduje się z wojskami w połowie drogi między Mekką a Dziddah. **Sytuacja w Mece jest straszna.** W niedzielę wieczór bandy splądrowały pałac królewski. Prezes rady notablów postanowił **prosić Anglję o interwencję, celem utrzymania porządku.**

Obecny stan rokowań między Francją a sowietami

Francja uzna rząd sowiecki ale zażąda rewindykacji dawnych zobowiązań rosyjskich

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego“ dowiaduje się z dobrze poinformoanego źródła, że **rokowania francusko-sowieckie** znajdują się obecnie w stadjum następującem:

Komisja, której przewodniczy **senator de Monzie,** ukończyła swoje prace. Zgodnie z półoficjalnym wnioskiem delegacji sowieckiej w Paryżu, **komisja zaproponuje Herriotowi wysłanie do Moskwy dwóch oddzielnych dokumentów.** Jeden będzie zawierał faktyczne i całkowite **uznanie sowietów bez jakichkolwiek warunków,** w drugim będzie mowa, że uznając rząd sowietów, **Francja uznaje go za spadkobiercę poprzednich rządów rosyjskich, czyniąc go odpowiedzialnym za zobowiązania, zaciągnięte przez Rosję wobec rządu oraz obywateli francuskich.** Z uwagi jednak na głębokie zmiany, zaszłe w Rosji, rząd francuski **uznaje możliwość rewizji dawnych zobowiązań Rosji** i prosi rząd sowiecki o **wysłanie do Paryża delegatów upełnomocnionych** w celu uregulowania sprawy długów przedwojennych i indemnizacji poszkodowanych obywateli francuskich oraz **rozpoczęcia układów w sprawie traktatu handlowego.**

Wysokość rewindykacji **Francji co do długów przedwojennych sięga blisko 12 miljardów** za poszkodowanych obywateli francuskich. — Korespondentowi oświadczono nadto, że **kontrrewindykacja sowietów nie jest dotychczas znana,** jednak wysokość jej będzie niewątpliwie wielka.

—oo—

Niezwykłe przygotowania na przyjęcie „Zeppelina“

(Telegram własny „Nowej Reformy“).

Londyn, 15 października. Na polu lotniczem w Lakehurst i w Nowym Jorku czynione są wielkie przygotowania do przyjęcia Zeppelina nr. 3. Zorganizowano liczne bataljony żołnierzy i mechaników, którzy oczekiwać mają Zeppelina i nieść mu ewentualną pomoc. **Całe brygady aeroplanów z dziennikarzami i obserwatorami wyleciały naprzeciw zdążającego do Ameryki statku powietrznego.** Wstrzymano nawet na czas przyjazdu wszelką służbę radjotelegraficzną, a stacje radjowe przygotowane są już do chwytania depesz radjowych z Zeppelina, które natychmiast publikowane będą w dziennikach. **Policja zarządziła wielkie środki ostrożności, celem uniknięcia katastrof, wśród napierającego do lotniska tłumu publiczności.** Tysiące samochodów kursuje między miastem a lotniskiem. Na okrętach, które wyjechały naprzeciw Zeppelina, wszystkie miejsca zostały zajęte i zakupione po bajońskich sumach. Przybycie Zeppelina w obręb działalności urzędu morskiego Nowego Jorku **dane będzie do wiadomości publicznej strzałami armatniemi i syrenami.** Dzienniki naturalnie wydadzą nadzwyczajne wydania.

—oo—

Z Sejmu śląskiego

Z Katowic donoszą 14 bm.:

Dziś popołudniu odbyło się pierwsze zwyczajne posiedzenie sejmu śląskiego po wakacjach, pod przwodnictwem marszałka Wolnego. Posiedzenie odbyło się zupełnie spokojnie, nie przyszło do burzy, którą przepowiadano. Prawie wszystkie projekty ustaw, będące na porządku dziennym, odesłano do komisji prawniczej lub do komisji legislatywnej i budżetowej.

Ciekawą między innemi była sprawa zniesienia **dyrekcji policji w Bielsku i zmiana ordynacji gminnej miasta Bielska.** Obie sprawy odesłano do komisji prawniczej.

Sąd w Cieszynie zażądał wydania posła Szuścika. Sejm żądaniu temu odmówił.

Przy sprawozdaniu o kwestji bezrobocia sejm uchwalił dwie rezolucje, pierwszą wzywającą wojewodę, aby poczynił kroki u rządu centralnego, celem dostarczenia zamówień w **fabryce wagonów w Królewskiej Hucie** dla zmniejszenia bezrobocia, drugą, wzywającą wojewodę, aby poczynił kroki u ministra skarbu, celem uruchomienia **fabryk tytoniu na Górnym Śląsku,** które przed przejęciem Górnego Śląska przez Polskę zatrudniały 3 tysiące robotników, zaś po zajęciu Śląska przez Polskę, prywatne fabryki tytoniowe zostały zamknięte.

Szykanowanie ludności polskiej na Łotwie

Ryga, 15 października (PAT). Poseł do Sejmu łotewskiego Wierzbicki zgłosił **interpelację w sprawie szykanowania ludności polskiej na Łotwie.** Poseł Wierzbicki przytoczył na dowód swych oświadczeń postępowanie naczelnika powiatowego w Iłłuksztach, który obywatelom łotewskim narodowości polskiej wpisuje w paszportach w rubrvce „narodowość“ **zamiast słowo „polska“, słowo „białoruska“.** Po rokowaniach z rządem poseł Wierzbicki **odroczył** wniesienie interpelacji.

Teatr „Bagatela“

„Śmierć kochanków“

Komedja w 3 aktach Ludw. Chiarelliego. — Przekład Zofji Jachimeckiej.

Jesteśmy w jakimś salonie. Dokoła nas skupia się wytworne towarzystwo. Szereg osób przeważnie luźnie ze sobą związanych. Siedzimy obok siebie „twarzą w twarz“. Czy istotnie jednak twarzą w twarz? Czy raczej nie „maską w maskę“? Czy istotnie cała płycizna gładkich słów i subtelnych grzeczności jest naszą „twarzą“, czy też raczej nie jest tylko zwyczajną „maską“, poza którą kryje się prawda, może nie życia całego, lecz w każdym razie prawda chwili, nastroju, poza którą ukryje się niejedna „nieformalność“. Ot np. taka, jak ta zakazana miłość pięknej Eleonory Belfonte z komedji Chiarelliego, która najspokojniej zdradza męża z jego przyjacielem młodym i beztroskim hr. Alfredem Salice, nie przejmując się nawet tem zbytnio. Bo któż tam znowu w tych nowoczesnych, postępowych czasach brałby sobie takie rzeczy do serca? Byle „maska“ była udatna, byle pod jej osłoną dobrze się skryła „twarz“ prawdziwego uczucia. Taki bowiem jest już system życia, który po tysiąc razy każe nam się rozdwajać, wśród wzajemnej gry jakby dwu i więcej osobowości snuć pasmo życia, byle tylko ani na chwilę nie zrezygnować z bezwzględnego przywileju „maski“.

Gdy jednak tak jesteśmy wśród konwencjonalnie zabawiającego się towarzystwa, czy z pod nacisku tej czy innej „maski“ pomimo wszystko nie wyglądnie choć na chwilę „twarz“ prawdziwa“ czy nie zakrzyczy w głos z bólu czyjaś własna prawda, czy też wśród obrotu gładkich słów nie zapragnie nagle przemówić dusza, ta smutna, sponiewierana, tylekrotnie na krzyż wbijana, dusza człowieka, wpisana w błędne koło konwenansu, uświęconego tradycją szablonu?

Przeciwko formom i przesądom zacieśniającym wolność duszy już raz zbuntował się Chiarelli w swej najlepszej sztuce „Twarz i maska“ (którą przed dwoma laty mieliśmy sposobność poznać na scenie „Bagateli“), rzucając (jak się wyraził Edward Boyé) rękawicę społeczeństwu w imię jednostki, jej „twarzy“, jej „prawdy wewnętrznej“. Gniotące więzy narzucanych „masek“ w postaci pewnych założeń moralnych, jak bohaterstwo, cnota, miłość, poddał szyderczej krytyce w „Chimerach“ (również poznanych w roku ubiegłym na scenie tego samego teatru), w usta wykolejeńca-cynika wkładając całą swą pesymistyczną filozofję życia.

I oto znowu po raz trzeci mamy możność poznania zasadniczej „wizji życia“, wysnutej z wyobraźni Chiarelliego, smutnie zadumanego nad daremnością, nad głupotą wszelkich marzeń i czystych intencyj, a zamkniętej tym razem w ciaśniejszym cokolwiek zakresie, w błędnym i zawrotnem kręgu „miłości“, o której się mówi, że o miedzę ze śmiercią graniczy, więc w błędnym kręgu „Śmierci kochanków“.

Tylko na miłość Boga — nie bierzmy znowu zbyt tragicznie tak tragicznego tytułu. Kiedyś tam wprawdzie Tristan i Izolda... kiedyś tam Romeo i Julja — kiedyś tam były łzy wielkie i serc wielkie cierpienia krwią pieczętowane... Niegdyś tam jeszcze rodak Chiarellego, posępny Leopardi, deklamował, jak to „z losów zrządzenia Miłość i Śmierć o bracia mili — w jednej nastały chwili“ — lecz to już dawno minęło... Nawet z mroku na światło dnia jasnego wydobyte i w słońcu pokazane dzieje serc „romantycznych“ — czy to w obrazku à la Watteau według Rostanda, czy to w żartobliwym tryptyku miłości według Niccodemi'ego — w cień ustępują wobec sarkastyczno-cynicznego uśmiechu, z jakim Chiarelli spogląda na sprawę „romantycznej miłości“. Więc w całej szczerości okazuje nam jej wykrzywione, a bezbolesne zarazem oblicze, a raczej jej „maskę“, z jaką kochankowie wchodzą tutaj na scenę, a jakiej wśród wzajemnego i ogólnego zakłamania niemal do końca nie zdejmują.

Ten splot misterny „twarzy“ i „maski“, prawdy i gry, jest właśnie w „Śmierci kochanków“ gorteskową kanwą, na której snuje się cała akcja, nie tyle interesująca swą treścią, ile samym biegiem, przesuwającym się zabawnie pomiędzy dramatem a farsą, na przestrzeni szczupłej już nie między sytuacją, a sytuacją, lecz wprost między jednem słowem a drugiem, przerzucająca się od „krzyku bólu“ do szyderczego, błazeńskiego niemal śmiechu.

Czy koniecznie mam streszczać tę przepyszną groteskę dla wygody postronnej? Wydaje mi się, że nowoczesny „teatr groteskowy“, pod włoskiem niebem zrodzony i ostatnio pod znakiem Pirandella, Chiarellego czy nawet Rossa Seconda coraz pełniej zakwitający, najmniej nadaje się do streszczania, jako wyraz nie tyle zdarzenia (to jest obojętne), ile pesymistyczno-ironicznej koncepcji życia, wyrażanej bądź to stylem Shawa w szeregu błyskotliwych, dowcipnych słów i określeń, bądź to ciągłem a bezpośredniem przeciwstawianiem sytuacji dramatycznej i farsowej, bądź to wreszcie przez wprowadzenie odrębnej postaci obserwatora-rezonera-cynika, przez usta którego wypowiada się nieraz sam autor. To też, zamiast zadawalać się streszczeniem, raczej samemu należy pójść do teatru i przysłuchać się tej groteskowej, zygzakiem wijącej się grze prawdy i kłamstwa, uczucia i gestu, przypatrzeć się temu interesującemu zwierciadłu, w którego odbiciu napewno zobaczymy i naszą własną, nie tyle „twarz“, co „maskę“ z całem tem nowoczesnem zakłamaniem, z całą tą uczuciową perwersją. Zobaczymy, jak nawet „śmierć kochanków“ jest tylko gestem dla efektu na zewnątrz (z gotowym tytułem i fotografjami dla dzienników), jest tylko grą niemal teatralną, której bieg chwilami dramatyczny kończy się nie tylko farsowym uśmiechem, lecz nawet złośliwym żartem, niemal zadrwieniem sobie z publiczności, oczekującej sakramentalnie — uświęconego zakończenia.

Że zaś pod maską żartu czy ironji kryje się napewno oblicze smutku, poorane rysami niejednej krzywdy, kryje się oblicze tęsknoty za jakimś innym idealniejszym światem, za tem pięknem, tak często zapoznawanem w życiu, tem nie wzruszajmy się znowu tak bardzo, pomni, że jednak dzisiaj „maska“ i jeszcze raz „maska“, „komedja“ i jeszcze raz „komedja“, jest przecież kwintesencją życia, o którem dawno już powiedziano, że jest tylko farsą, lecz nieco za ciężką.

Tem bardziej ani na myśl nam nie przyjdzie się smucić, gdy grę „komedji“ miłości prowadzi tak świetnie p. Lena Bruczowa, która do zasobu dotąd wykazywanych wybitnych zdolności scenicznych w roli ostatniej dołącza nowy, tak ważny czynnik mistrzowskiego aktorstwa, umiejącego piękną dłonią rozsypać i sztuczne kwiaty, wśród których zręcznie gubi się różnica między „twarzą“ a „maską“. Zainteresuje także swą grą podwójną i p. Kwiatkowski w swej ciekawej roli kochanka-cynika z lekkiem przechyleniem się w stronę grotesko-wo-sarkastyczną. Tej młodej parze, oscylującej między prawdą a kłamstwem, zabawnie przeciwstawi p. Sznage-Andruszewska dawne dobre maniery, kiedy to w cenie jeszcze były „uprzejmość, odwaga i miłość“, w bardzo zabawnej postaci siedmdziesięcioletniej „amoureuse“, mającej przy boku nie mniej śmiesznego dziewięćdziesięcioletniego „cavaliere servente“, odpowiednio starczo prezentowanego przez p. Romana.

Te dwa światy, lekko przeciwstawione sobie, dawna prawda serca zastygła w bezdusznym geście i nowoczesna „maska“ zręcznej gry na życia scenie, występują w odpowiedniem otoczeniu cnoty i kłamstwa, prawdy i groteski, jak najplastyczniej prezentowanem przez całą resztę zespołu (pp. Miedzińska, Osuchowska, Melina, Leon Stępowski, Połoński i Heniowski), kierowanego jak najsprawniej reżyserską dłonią p. Dobrzańskiego, a niezawodnie także pięknem i gładkiem słowem utworu, któremu wytwornego wdzięku umiała, jak zawsze, dodać tłumaczka komedji p. Zofja Jachimecka, która dzięki całemu szeregowi świetnych przekładów z literatury włoskiej prawdziwie stała się złotym promykiem, łączącym naszą północ z wschodzącem słońcem twórczości południa. A że jest „promykiem“, który do świata słońca należy, więc pono odlatuje niebawem w kraje cieplejsze. Niechże nam stamtąd całe pęki nowych blasków słonecznych ze sobą przywiezie.

Bol. P.

—oo—

Pociąg ze zwłokami Sienkiewicza nie pojedzie do Krakowa, Poznania i Lublany

W sprawie skierowania pociągu, wiozącego zwłoki Henryka Sienkiewicza do Krakowa, warszawski komitet wykonawczy wyjaśnia, co następuje:

Ustalenie drogi i miejsc zatrzymania się pociągu żałobnego w Szwajcarji, Austrji, Czechosłowacji i w Polsce wymagało dłuższych pertraktacyj z rządami i dyrekcjami kolejowemi tych krajów, oraz z miejscowemi władzami w związku z dniem wyruszenia pociągu z Vevey i datą pogrzebu w Warszawie. Wszystkie życzenia, nadeszłe do komitetu **przed ostatecznem ustaleniem powyższych okoliczności**, a więc miast Vevey, Lozanny, Berna, Zurychu, Wiednia, Pragi, Piotrowic, Katowic, Częstochowy mogły być uwzględnione. **Miasta Kraków, Poznań i Lublana** nadesłały nam swe życzenia po ostatecznem **ustaleniu marszruty.** Na Polskę pozostał jeden dzień 25 października, przed uroczystością pogrzebu w Warszawie. Obecnie zmiana kierunku pociągu żałobnego z Dziedzic do Krakowa, **zajęłaby cały dzień 25 października,** wobec czego uniemożliwiłaby uwzględnienie życzeń miast poprzednich. Niemożność skierowania pociągu do Krakowa, Lublany i Poznania nastąpiła więc tylko wskutek tego, **iż zgłoszenia tych tak wielkich miast nastąpiły zbyt późno.**

Pomieszczenia dla delegatów

Warszawa, 15 października. Komitet sprowadzenia zwłok Henryka Sienkiewicza utworzył komisję dla przygotowania **pomieszczenia dla delegatów,** przybywających z kraju. Zgłoszenia należy nadsyłać do biura komitetu wykonawczego obchodu ul. Czapskich 23, albo do zarządu Tow. oświaty narodowej, Nowy Świat l. 7.

* * *

PROGRAM UROCZYSTOŚCI SIENKIEWICZOWSKICH W WARSZAWIE nie jest jeszcze dotąd w szczegółach ustalony. Dowiadujemy się tylko z dzienników warszawskich, że przyjazd pociągu ze zwłokami Sienkiewicza do Warszawy nastąpi w sobotę 25 bm. wieczorem. o godzinie ściśle nie ustalonej. Trumna ze zwłokami ustawiona będzie w sali dworca głównego. Dostęp dla publiczności w niedzielę 26 bm. Pochód wyruszy z przed dworca głównego o godz. 3 po poł. Co do dekoracji miasta, to wskazane są sztandary spuszczone do połowy masztu, o ile to możliwe spowite krepą. Poza tem dywany, zieleń, liście laurowe, portrety H. Sienkiewicza, względnie w oknach sklepowych specjalne wystawy, związane z aktem hołdu dla wielkiego pisarza.

UDZIAŁ W POGRZEBIE SIENKIEWICZA weźmie 26 bm. prezydjum Senatu.

ZWŁOKI HENRYKA SIENKIEWICZA NA JASNEJ GORZE. Komitet częstochowski zwrócił się przez swych delegatów do komitetu w Warszawie z prośbą o zatrzymanie pociągu, wiozącego szczątki Sienkiewicza, przez kilka godzin w Częstochowie, w celu przeniesienia zwłok na Jasną Górę, gdzie odbędzie się nad trumną uroczyste nabożeństwo żałobne.

Na delegatów do Warszawy dla porozumienia się z głównym komitetem wybrani zostali: przeor ks. Markiewicz i przedstawiciel magistratu. Następnie poruszona została aprobowana przez wszystkich zgromadzonych inicjatywa budowy pomnika Henryka Sienkiewicza w Częstochowie.

Hołd Czechów

Praski „Czech" przynosi wiadomość, że w dzień pogrzebu H. Sienkiewicza w Warszawie, tj. 26 bm., mają się w całej Czechosłowacji odbyć **żałobne uroczystości, których porządek ustaliła konferencja przedstawicieli miast.**

Program ten obejmuje: 1) Śpiew: „Jeszcze Polska nie zginęła"; 2) referat o literackiej i politycznej działalności H. Sienkiewicza; 3) zakończenie śpiewem: „Z dymem pożarów".

Każde z miast ma wysłać w tym dniu do Warszawy telegram z wyrazami czci dla pamięci wielkiego polskiego pisarza. W dniu 26 bm. będzie w Czechach rozdawana **broszura o Sienkiewiczu,** napisana przez prof. dra M. Hyska, opatrzona przedmową Al. Jiraska i podobizną polskiego powieściopisarza.

* * *

Korespondent „Kur. Warsz." donosi z Pragi: Na granicę austrjacko czeskosłowacka wyjedzie delegacja, złożona z przedstawicieli komitetu Sienkiewiczowskiego, rady miejskiej, rządu, parlamentu, rady narodowej itd. Tu w Hornim Dvorzyszti nastąpi powitanie zwłok przez komitet wykonawczy. **Dworzec będzie udekorowany sztandarami narodowemi, wojskowa muzyka odegra hymny narodowe czesko-słowackie i polski.** Następnie kondukt ruszy do Pragi, przyczem po drodze w Czeskich Budziejowicach, Beneszowie i Taborze projektowane jest powitanie zwłok przez ludność i korporacje miejscowe.

Przewiezienie zwłok ś. p. Henryka Sienkiewicza nastąpi osobnym pociągiem.

Na dworcu Wilsona w Pradze nastąpi uroczyste powitanie zwłok przez społeczeństwo czesko-słowackie. Przemawiać mają prezydent miasta Pragi dr Baxa, prezes czesko-słowackiej rady narodowej poseł Prokupek i przedstawiciel wydziału krajowego.

Następnie **trumna ze zwłokami Sienkiewicza będzie w sposób uroczysty przeniesiona do Panteonu Muzeum narodowego,** gdzie odbędzie się właściwa uroczystość. Po odśpiewaniu hymnów narodowych rzez chór czeski, nastąpią przemówienia przedstawiciela rządu czesko-słowackiego, marszałka Sejmu i prezesa akademji umiejętności, której członkiem był również Sienkiewicz.

Trumna ma być przez dwie, trzy godziny wystawiona w Panteonie i uprzystępniona szerszej publiczności.

Wieczorem w sposób również uroczysty trumna będzie przewieziona na dworzec i wysłana do Piotrowic.

Komitet w odezwie swojej podkreślił, że smutna ta uroczystość jest jednocześnie radosna, gdyż jest to powrót Sienkiewicza do wolnej ojczyzny. Po śmierci więc wraca, jako triumfator!

Panteon Muzeum narodowego będzie bogato ozdobiony zielenią, **miasto udekorowane sztandarami narodowymi, nie zaś czarnymi.**

Ministerjum obrony narodowej przyrzekło urządzić odpowiednie **odczyty we wszystkich garnizonach i oddziałach wojskowych.** Ministerjum oświaty wyda okólnik, aby podobne odczyty urządzono we wszystkich szkołach.

Kinematografy wystawią obraz „Quo Vadis", uroczystości żałobne będą sfilmowane.

Po zgonie Anatola France'a

„N. Fr. Presse" donosi z Paryża 13 bm.:

We wtorek będzie otwarty testament Anatola France'a. O ile testament nie będzie zawierał innego postanowienia, odbędzie się pogrzeb na koszt państwa. Wobec tego, że śmierć Anatola France'a nastąpiła w czasie feryj parlamentarnych, na razie **nie będzie powzięte żadne postanowienie co do przeniesienia zwłok do Panteonu.** Herriot na własną rękę, nie czekając uchwały parlamentu, gotów jest polecić urządzić pogrzeb Anatola France'a na koszt państwa.

Odsłonięcie pomnika kap. Kuby-Bojarskiego

Zakliczyn, 12 października.

Dziś, w niedzielę, odbyło się w Zakliczynie nad Dunajcem odsłonięcie pomnika ś. p. Kazimierza Bojarskiego, znanego pod pseudonimem „Kuba", kapitana i dowódcy 1 pułku piechoty Legjonów polskich, poległego 24 grudnia, 1914 bohaterską śmiercią w bitwie pod Łowczówkiem i pochowanego na cmentarzu w Zakliczynie.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele, podczas którego grała orkiestra 16 pp. z Tarnowa, oraz naprzemian śpiewały 2 chóry: jeden z Tarnowa, drugi z Zakliczyna. Po nabożeństwie uformował się pochód na cmentarz „w którym wzięło udział około 1500 ludzi. W pochodzie szła straż ogniowa. Legjoniści ze sztandarami i wieńcami, a to z Krakowa, Tarnowa, Żywca i Lublina, przedstawiciele Sokoła z Zakliczyna, Wojnicza, pluton 16 pp. z orkiestrą i dowódcą pułku płk. Primusem i pplk. Dragatem na czele, delegacje oficerów, starosta z Brzeska p. Hansik z małżonką, duchowieństwo oraz obywatele Zakliczyna i okolic. Odsłonięcia pomnika na cmentarzu dokonał ks. dziekan Sawiak, streszczając obecnym życiorys poległego kap. Kuby-Bojarskiego, który już w r. 1905 walczył przeciw caratowi i musiał schronić się do Małopolski. Imieniem wojskowości przemówił pułk. Primus. Imieniem krak. okr. Zarz. Zw. Legjonistów przemawiał p. Widliński, przedstawiając trudne i ciężkie walki tych niestrudzonych bojowników, którzy tu na polach Łowczówka i Zakliczyna spoczywają. Przemawiał naczelnik gminy Kończyska, Budzyn Józef i naczelnik Sokoła z Wojnicza, p. Wocołek, imieniem delegacji, poczem odczytano telegram od marsz. Piłsudskiego i inne. Na zakończenie odczytano akt odsłonięcia podpisanl przez delegację i uczestników, poczem odśpiewano „Boże coś Polskę" i „Rotę".

Zajście w poselstwie sowieckiem

Warszawski „Kurjer Czerwony" zamieszcza sensacyjną wiadomość, opartą na zeznaniach byłego oficera kawalerji p. Sidorowa, który uciekł z bolszewji, a nie mając zarobku w Warszawie, zwrócił się do poselstwa sowieckiego w Warszawie z prośbą o amnestję. W pokoju Nr. 58 przyjął go niejaki Borisow-Grafczeńko, który zaproponował mu **objęcie dowództwa nad jedną z band dywersyjnych na kresach.** P. Sidorow zażądał czasu do namysłu, a gdy na nalegania o decyzję, **odmówił, napadło go dwóch zaczajonych za drzwiami pokoju drabów,** którzy zaczęli **znęcać się nad Sidorowem** i kolbami rewolweru **przetrącili mu szczękę.** Wreszcie wyrzucili go z poselstwa. **Równocześnie zatelefonowano stamtąd** do policji ze skargą, jakoby Sidorow właśnie **napadł** na poselstwo. Sidorow oświadczył, że podczas znęcania się nad nim **skradziono mu pierścionek z brylantami,** 30 dolarów i wszystkie dokumenty.

W sprawie tej informuje poselstwo sowieckie w Warszawie, że w ubiegły piątek były oficer kawalerji carskiej Sidorow przybył do poselstwa sowieckiego, proponując sprzedaż dokumentów. Na te propozycje zrewidowano Sidorowa i znaleziono przy nim legitymację defensywy, wobec czego oddano go w ręce policji. W następstwie tego Sidorow czatował w ubiegłą niedzielę przy ul. Trembackiej na wychodzącego z poselstwa Borysowa-Krawczenkę i pobił go kastetem do tego stopnia, że oko jest zagrożone.

Poselstwo zażądało z powodu tego napadu pełnego **zadośćuczynienia od władz polskich** i zapowiedziało, że póki nie będzie udzielona pełna gwarancja zadośćuczynienia, **poseł sowiecki nie przybędzie do Warszawy** i dlatego pan Wojkow odłożył swój przyjazd.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. „Kurjer Poranny" w sprawie między Sidorowem a funkcjonarjuszami poselstwa sowieckiego podaje, że przed wydaniem Sidorowa w ręce policji został on w poselstwie sowieckiem przez Emiljanowa i Krawczenkę przy pomocy jakiejś eleganckiej damy sowieckiej okradziony z pieniędzy. Dama owa zdarła mu nadto z palca sygnet rodzinny z brylantem.

Trudności sanacyjne afery Castiglioniego

Konferencje w sprawie uporządkowania afery Castiglioniego trwają nadal. Trudności znaczne spowodowało wycofanie się grupy Fiata, która początkowo uczestniczyć miała w sanacji sumą **50 miljonów lirów.** Dotąd nie ma innej grupy, chcącej wziąć udział w sanacji tak znaczną sumą.

Prawdopodobnie suma ta pokryta będzie przez rynek włoski, ewentualnie przez grupę wiedeńską. W obu kierunkach czynione są próby stworzenia takiej grupy. Od powodzenia tej próby zależy dalszy ciąg całej akcji.

Banca Commerziale ogłosiła, że ostatnie rokowania w sprawie ratowania Castiglioniego **zostały przerwane,** a to wskutek wielkich trudności. Banca Commerziale nie ma zbyt wielkiego interesu w powodzeniu akcji sanacyjnej, albowiem dług Castiglioniego w tym banku wynosi 12 miljonów lirów, co stanowi zaledwie 20 procent ogólnego długu Castiglioniego, który wynosi 60 miljonów lirów. Na pokrycie pretensyj do Castiglioniego posiada bank pewne gwarancje. Wkońcu ogłasza bank, że w aktywach Castiglioniego niema akcyj Banca Commerziale.

Konflikt między Turcją a Anglją o Mossul

Generalny sekretarz Ligi Narodów p. Drummond ogłosił telegram rządu tureckiego następującej treści:

Anglja, mimo przyjęcia rozstrzygnięcia Ligi Narodów w sprawie Mossulu dnia 30 września br. **wystąpiła samowolnie przeciwko Turcji.** Rząd turecki, w myśl paktu genewskiego uważa wobec tego Anglję **za stronę zaczepiającą** i zrzuca na nią odpowiedzialność za ewentualne następstwa.

KINO

Premjera Dziś kinoteatr „WANDA" Premjera

Sensacyjny dramat współczesny według powieści Wedekinda

ZDUMIEWAJĄCA GRA ARTYSTÓW!

KOBIETA DEMON ZIEMI

W głównej roli **Basserman i Asta Nilsen.**

Film nadzwyczaj oryginalny treścią, oprawiony w dekoracje, oddające grozę nastroju, gra mistrzowska artystów, wybitnie demoniczna, przeplatana scenami erotycznemi.

WANDA

KRONIKA

Kraków, 15 października.

POSIEDZENIE RADY PRZYBOCZNEJ. Zapowiedziane posiedzenie Rady przybocznej komisarza rządu, zapowiedziane na poniedziałek, tj. 20 bm., zostało przełożone z powodu przypadającego w tym dniu święta żydowskiego.

WPISY W UNIW. JAGIELL. W ostatnich dwóch dniach wzmógł się ogromnie napływ studentów i studentek na Uniw. Jagiell. Szczególniejszy napływ zaznaczył się na wydziale filozoficznym. Do dnia wczorajszego kwestura zarejestrowała 4900 słuchaczy i słuchaczek. Dziś upływa termin wpisów dziekańskich.

BRAK CHLEBA W KRAKOWIE. Od kilku dni daje się dotkliwie odczuwać brak chleba w piekarniach krakowskich, natomiast sklepy i piekarnie obficie zaopatrzone są w pieczywo tak zwane luksusowe, tj. w zwyczajne bułki, posypane makiem, cukrem, czarnuszką itp. Jak różnorodne jest „posypanie" bułek, tak różnorodna jest ich cena. Każdy piekarz bierze dowolnie przez siebie skalkulowaną cenę, która nie stoi w żadnym stosunku do cen mąki. Ceny te są wprost fantastyczne i bezczelnie lichwiarskie, a niema władzy, którąby w tę sprawę raczyła wglądnąć. Ostatni cennik wniesiony przez piekarzy nie został dotychczas przez województwo definitywnie załatwiony.

STAN APROWIZACJI W MIEJSKICH ZAKŁADACH przedstawia się w ten sposób, że do dnia dzisiejszego w piekarni miejskiej zwiększono wypiek chleba i w tym celu przyjęto drugą partję czeladzi piekarskiej.

W składach drzewa i węgla na Warszawskiem jest dosyć wszystkich środków opałowych, a więc węgla jaworznickiego, drzewa opałowego miękkiego i twardego.

Ceny chleba miejskiego i środków opałowych są niższe od cen targowych.

ZNIŻKA CEN TYTONIU. Z Warszawy donoszą: Wobec znacznego wzrostu dochodu monopolu tytoniowego rząd postanowił od przyszłego tygodnia obniżyć ceny tytoniu. Zniżka obejmuje przedewszystkiem papierosy, wyrabiane w byłych fabrykach prywatnych i wynosić będzie od 10—15 procent.

TOWARZYSTWO OCHRONY WIERZYTELNOŚCI PRZEDWOJENNYCH. We wtorek 14 bm. odbyło się w sali Strzeleckiej zebranie wierzycieli w Krakowie celem ukonstytuowania krakowskiego oddziału Towarzystwa ochrony wierzytelności przedwojennych. Do krakowskiego oddziału zapisało się kilkudziesięciu nowych członków. Uchwalono ostre rezolucje, zwracające się przeciwko niskiej waloryzacji i postanowiono przenieść tę sprawę na forum sejmowe i do Warszawy. Przemawiali prezes p. Słupski (z Poznania), mec. Gabrjelski i inż. Skołyszewski. Wybrano dwóch delegatów pp. K. Bartoszewicza i inż. Skołyszewskiego, którzy w dniu 18 bm. udadzą się do Warszawy dla poparcia sprawy w sferach rządowych.

REJESTRACJA BEZROBOTNYCH W KRAKOWIE postępuje jak dotychczas, bardzo słabo z powodu braku dokumentów ze strony bezrobotnych. Dotychczas państw. Urząd pośr. pracy zarejestrował jednego bezrobotnego. Jest to kowal fabryczny i liczy lat 70.

LUSTRACJA MAJĄTKU LEŚNEGO WOLI JUSTOWSKIEJ I LASU WOLSKIEGO. W dniu dzisiejszym komisarz rządowy Wawrausch w towarzystwie wiceprezydentów m. Rollego i Wielgusa oraz st. radcy leśnictwa inż. Bobra wyjechał celem zaznajomienia się z gospodarką leśną na Woli Justowskiej, który, jak wiadomo, jest własnością gminy m. Krakowa.

TAJEMNICZE CZEKI. W tych dniach zgłosił się do banku Rippera młody osobnik izraelita i przedstawił się jako Józef Gier z Dębicy. Następnie młodzieniec ów przedłożył do zrealizowania czek amerykański Nr. B 584.689, opiewający na 20 dolarów na nazwisko Melki Zuckerbrot i drugi czek Nr. A 6,444.638 na to samo nazwisko na 10 dolarów. Zachowanie się owego osobnika wydało się dyrektorowi banku podejrzane, wobec czego czeki owe zakwestjonowano a właścicielowi ich kazał się zgłosić po pewnym czasie, zawiadamiając równocześnie o fakcie tym policję. Osobnik ów więcej w banku się nie zjawił, a przeprowadzone dochodzenia w Dębicy ustaliły, że rzekomy Gier nie tylko, że tam nie mieszka, ale nawet nie jest znany. Zachodzi podejrzenie, że czeki te zostały skradzione.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Dziś rano wezwano pogotowie ratunkowe do drukarni Mieszczańskiej, gdzie pomocnik drukarski Bertman w czasie pracy przy maszynie doznał urwania wielkiego palca u prawej ręki.

ZNALEŹLI SIĘ. Przed kilkoma dniami donosiliśmy o wydaleniu się z domu rodzicielskiego Stefanji i Julji Madej; obecnie obie „zaginione" wróciły do domu. Również odnalazł się Nachman Braciner, który wydalił się w dniu 29 września i następnego dnia wrócił.

POŻAR. Dnia 14 bm. wybuchnął pożar w składzie drzewa przy ul. Warszawskiej. Ogień powstał od rury żelaznego pieca w ubikacji dyrektora składu. Pożar zlokalizowała straż pożarna. Szkoda nieznaczna.

NOWY SPOSOB ZAROBKOWANIA. Zarząd wodociągu miejskiego ostrzega mieszkańców przed powierzaniem naprawy urządzeń wodociągowych ludziom obchodzącym mieszkania, podającym się za pracowników zarządu wodociągowego i wymuszających naprawy uszkodzonych urządzeń wodociągowych pod groźbą kary, przyczem wyłudzają wysokie wynagrodzenie za uszkadzanie rzekomo naprawianych urządzeń. Kontrolorzy i monterzy zarządu wodociągowego posiadają legitymacje, względnie wykaz wykonać się mających napraw.

Z kraju

SEKRETARZ KOMANDORA JUNGA, Penson, w przejeździe z Moskwy, bawi w Warszawie.

ZGON POSŁA SEJMOWEGO. Z Warszawy donoszą 14 bm.: Dziś w nocy zmarł w Warszawie poseł na Sejm Tadeusz Fudakowski. Zmarły [illegible] wybranym z okręgu warszawskiego i [illegible] Związku ludowo-narodowego.

W miejsce opróżnione przez śmie[illegible] sza Fudakowskiego, wchodzi z li[illegible] Nr. 8 dr Bolesław Bator, obecn[illegible] prasowego w M. S. Z. Dr Bator [illegible] klubu chrześcijańsko-narodowego [illegible] wicza).

WYCOFANIE JEDNO I DW[illegible] BANKNOTOW. Z Warszawy donosz[illegible] listopada br. rozpocznie się wycofyw[illegible] zdawkowych jedno i dwuzłotowych, [illegible] nych tymczasowo na miejsce nie gotowe[illegible] w swoim czasie monety srebrnej.

ZALICZKI DLA POCZTOWCOW I KOLE[illegible]RZY. Z Warszawy donoszą: Związek zawodo[illegible] kolejarzy i związek pracowników poczt i telegra[illegible] poczyniły starania u swych ministrów o przyzna[illegible]nie tym pracownikom zapomogi na zakupy zimowe, a to z racji znacznego wzrostu drożyzny, — wskutek czego za pobierane przez tych pracowników pobory zakupów zimowych uskutecznić nie są w stanie. Rada ministrów odmówiła wydania bezzwrotnej zapomogi, a natomiast przyznała kolejarzom zaliczkę na pobory w wysokości 25 proc. pensji październikowej ze spłatą w trzech ratach. Wypłacanie zaliczki nastąpi 15 bm., spłata pierwszej raty rozpocznie się w grudniu. Co zaś do pocztowców, to zarząd główny związku oczekuje decyzji dziś lub jutro.

ZAMKNIECIE ZJAZDU NAUCZYCIELI SZKOŁ POWSZECHNYCH. Z Warszawy donoszą: W ostatnim dniu obrad zjazdu nauczycieli szkół powszechnych wybrano prezesem Związku na następny rok senatora St. Nowaka i uchwalono cały szereg wniosków i rezolucyj. Z nich najbardziej zasługują na uwagę:

Walny zjazd protestuje przeciw redukcji nauczycieli; domaga się jak najszybszego wprowadzenia i egzekwowania w całem państwie przymusu szkolnego; zjazd domaga się od Sejmu uchwalenia ustaw o oświacie pozaszkolnej i apeluje do całego społeczeństwa o poparcie tej akcji. Wita z uznaniem organizacyjne prace nad założeniem uniwersytetu ludowego w Szycach. Żąda wprowadzenia w życie zespolenia szkół średnich z powszechnemi; zrównania co do płac, obowiązków i studjów nauczycieli szkół powszechnych ze średniemi. Szkoła średnia winna być dla wszystkich dzieci bezpłatna i obowiązkowa.

Prezes Związku sen. Nowak, zamykając trzydniowe obrady VI zjazdu delegatów, dziękuje komisji gospodarczej zjazdu na ręce p. Okoniewskiej i wyraża radość, że tegoroczny zjazd osiągnął niebywałą dotąd liczbę 800 uczestników i wskazuje na trudności, jakie nauczycieli czekają, aby dopilnować z naprężeniem nerwów i sił załatwienia wielkich zagadnień odnośnie do szkolnictwa.

SPENSJONOWANIE GENERAŁA. Z Warszawy donoszą: Dotychczasowy drugi zastępca generalnego inspektoratu artylerji, generał brygady Grotowski, został wskutek przekroczenia granicy wieku, przeniesiony w stan spoczynku. Prezydent Rzpltej z okazji tej nadał p. Grotowskiemu tytularny stopień generała dywizji.

ZMNIEJSZENIE SIĘ LICZBY BEZROBOTNYCH. Według danych, posiadanych przez ministerstwo pracy, liczba bezrobotnych w całem państwie wynosiła 27 września 155.200, zaś 4 października 153.800.

STRAJK BUDOWLANY W WARSZAWIE. Od dni kilkunastu trwa w Warszawie strajk robotników budowlanych. Obecnie strajkuje 6 tysięcy robotników, zajętych przy budowie około 85 większych gmachów.

POJEDYNEK MIĘDZY P. EMILEM MŁYNARSKIM A P. ILSKIM. Wczoraj o godz. 15'30 odbył się między wiceprezesem Rady miejskiej Ilskim, a dyrektorem opery warszawskiej, Emilem Młynarskim, pojedynek. Po jednokrotnej wymianie strzałów bez rezultatu, przeciwnicy podali sobie ręce.

Ze świata

POLAK WICEBURMISTRZEM KOWNA. Rada miejska wybrała na burmistrza m. Kowna Wilejszysa, na pierwszego wiceburmistrza Polaka Dutyka, na drugiego wiceburmistrza żyda Bogińskiego.

ODZNACZENIE POLAKA INŻYNIERA NA KONGRESIE INŻYNIEROW W LEOBEN. Na międzynarodowym kongresie inżynierów i techników wiertniczych odbytym w Leoben, został odznaczony jako najlepszy referat starszego asystenta politechniki lwowskiej Stanisława Jamroza z zakresu badań doświadczalnych nad zagadnieniami dynamiki głębokich wierceń.

POLSKI STATEK WOJENNY WE FRANCJI. Z Cherborga donoszą 14 bm.: Do portu tutejszego zawinął, jadąc z Genuy, wojenny transportowiec polski „Warta" pod rozkazami komandora Burghardta, wiozący znaczniejszy ładunek amunicji i materjału wojennego. Statek odwiedził Marsylję i szereg portów hiszpańskich. Pomimo burzy i gwałtownych wiatrów na Atlantyku, „Warta" odbyła drogę najzupełniej pomyślnie. W Cherbourgu „Warta" pozostanie około tygodnia, ładując w tym czasie aeroplany i materjał lotniczy, poczem uda się w dalszą drogę do Gdyni.

CZYŻBY SPISEK NA B. CESARZA WILHELMA? Z Amsterdamu donoszą: Policja holenderska aresztowała pewnego Niemca, który chciał się dostać do Doorn w zamiarze zabicia byłego cesarza Wilhelma. Człowiekowi temu, po wielu usiłowaniach daremnych, udało się przedostać przez granicę. Znaleziono przy nim fałszywy paszport i sfałszowane dokumenty osobiste. Przypuszczają, że jest on uczestnikiem spisku na życie Wilhelma.

ZAMACH NA POCIĄG KOLEJOWY. Z Bukaresztu donoszą: Na moście kolejowym w pobliżu Czerniowiec, podłożono minę, która eksplodowała przed przybyciem pociągu pasażerskiego. Do katastrofy więc nie przyszło, jednakże komunikacja na całej linji została na razie wstrzymana.

NIENAWIŚĆ LITEWSKA DO POLSKI NAWET W SPRAWACH SPORTOWYCH. Z Wilna donoszą, że słuchacze uniwersytetu kowieńskiego postanowili nie brać udziału w olimpjadzie państw bałtyckich ze względu na zgłoszony udział studentów Polaków.

GŁOD NA UKRAINIE. Według wiadomości z Charkowa, głód ponownie zagraża Ukrainie. — Szczególnie widmo głodu jest groźne w ekaterynosławskiej gubernji, gdzie liczba głodujących dzieci dochodzi do 400 tysięcy. Przewodniczący ukraińskiego sownarkomu wyjechał do Moskwy, aby zdać raport z sytuacji.

W Ekaterynosławiu w pierwszych dniach b. m. odbyły się rozruchy na tle głodowem. Wygłodniały tłum rzucił się na składy rządowe i ograbił je.

Nadesłane.

([illegible] w tym dziale nie pochodzą od Redakcji).

—oo—

[illegible]DZIĘKOWANIE.

JWPan[illegible] Prof. Drowej Markowej i PP. Drowi Bociańskiemu, Drowi Hellerowi i Drowi Niewoli

składam podziękowanie serdeczne za przeprowadzoną ciężką operację i troskliwą opiekę w czasie choroby

Z. Wojasowa.

Dr S. LISZYC

SEKUNDARJUSZ SZPITALA ŚW. ŁAZARZA

powrócił i ordynuje w chorobach wewnętrznych od godziny 3—5. — **Kraków, ulica Wrzesińska 4, I p.**

1385

Dr Józef Spira

specjalista chorób uszu, nosa i gardła powrócił.

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 24. — TELEFON 1498.

1384

Z KRAKOWSKICH TEATRÓW

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Arcydzieło Wyspiańskiego w nowej inscenizacji p. Wysockiej powtarzany będzie przez cały ciąg b. tygodnia z wyjątkiem czwartku. W tym dniu wystawioną zostanie ciesząca się stale powodzeniem arcywesoła i pełna aktualnych momentów komedja Jastrzębca-Zalewskiego pt. „Redukcja". Na przedstawienie to, dyrekcja obniżyła ceny biletów o 50 proc. Przygotowania do wznowienia „Dziadów" w opracowaniu St. Wyspiańskiego są w pełnym toku.

„Listy z teatru" są do nabycia u bileterów, w sekretarjacie teatru i po księgarniach.

PO PREMJERZE W „BAGATELI". Wczorajsza premjera w „Bagateli" może być zaliczoną do największych sukcesów artystycznych bieżącego sezonu. Niezmiernie interesująca psychologicznie groteska „Śmierć kochanków" wykazała te wszystkie zalety talentu Chiarellego, które mieliśmy już sposobność poznać w „Twarzy i masce" i w „Chimerach". Publiczność licznie zapełniająca widownię, gorąco oklaskiwała przy otwartej scenie wykonawców z pp. Leną Bruczową, Kwiatkowskim, Sznage-Andruszewską, Stępowskim, Meliną na czele. Również reszta zespołu dostroiła się do tonu całości. Podobały się również piękne dekoracje wykonane przez p. Szarę. „Śmierć kochanków" ma zapewniony dłuższy sukces i zapełni wszystkie dni tygodnia aż do soboty włącznie.

OPERETKA „NOWOŚCI". We czwartek po raz drugi „Bajadera" [illegible] piątek p. Messal wystąpi w „Księżniczce czardasza". W sobotę po południu o godz. 3'30 po cenach zniżonych „Dzidzi". W niedzielę po poł. „Madame Pompadour".

ARTUR RUBINSTEIN, który na koncercie warszawskim przy szczelnie wypełnionej sali przyjęty został z entuzjazmem, jakiego od szeregu lat na sali koncertowej nie widziano, wystąpi w Krakowie nieodwołalnie **w piątek 17 bm.** w Starym Teatrze.

LUCY KIESELHAUSEN, o której sukcesach na estradach zagranicznych wydał specjalne dzieło Frank Thiess p. t. „Taniec jako sztuka", wystąpi po raz pierwszy w Krakowie **we czwartek, 16 bm.** w miej. teatrze im. J. Słowackiego. Taniec Lucy Kieselhausen, który oszałamia potęgą rytmiki, olśniewa tęczową barwą ciągle zmieniających się nastrojów, wciela się niezatartem wrażeniem w

psychikę widza plastycznością uczuć, oraz skupia cały bezmiar przeżyć, tj. radość i smutek, życie i śmierć.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Środa, 15 bm.: „Legjon".
Czwartek, 16 bm.: „Redukcja".
Piątek, 17 bm.: „Legjon".
Sobota, 18 bm.: „Legjon"

TEATR „BAGATELA"

Środa, 15 bm.: „Śmierć kochanków".
Czwartek, 16 bm.: „Śmierć kochanków".
Piątek, 17 bm.: „Śmierć kochanków".

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI".

Środa, 15 bm.: „Bajadera".
Czwartek, 16 bm.: „Bajadera".
Piątek, 17 bm.: „Księżniczka czardasza".
Sobota, 18 bm. po poł.: „Dzidzi"; wieczorem: „Księżniczka czardasza".

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

UCIECHA: „Dusze na sprzedaż", sensacyjny dramat w 8 aktach.
WANDA: „Kobieta, demon ziemi", sensacyjny dramat w 6 aktach.
SZTUKA: „Nowoczesna kobieta", dramat salonowo-erotyczny w 8 aktach
REDUTA: „Miłośnica pirata" (Pod czarną flagą), dramat w 7 aktach, oraz dodatek aktualny sportowy.

Operetka „Nowości"

Występ gościnny Lucyny Messal we „Frasquicie".

Wyprzedzona wielkim rozgłosem przybyła tedy do grodu Piastów i Jagiellonów „królowa", jak chce afisz teatralny, polskiej operetki. Może nie wszystkie stronnictwa oświadczyłyby się za tym wyborem i Elna Gistaedt w Warszawie, albo Miłowska we Lwowie dośćby jeszcze znalazły popleczników, gotowych poprzeć ich kandydatury do tronu, w każdym razie zaprezentowała się u nas p. Messal jako mająca wiele do niego praw.

Nie pociąga już wprawdzie urokiem dawno minionej wiosny życia, lecz i w swych lat niewieścich popołudniu ma tyle jeszcze wdzięku, że każe widzowi zapomnieć o niezawinionym zresztą grzechu władczyń operetkowych, które na równi ze swymi bliźnimi dzielić muszą ludzką tragedję awansu w leciech. Nie to także, że wyciskają one swe nieubłagane piętno na wibrującym już, lecz pięknym głosie, którym umie artystka władać umiejętnie, szlachetnie i pewnie, prowadząc nielatwe frazy operowo miejscami pisanej partji. Przemiła dykcja, bajeczny humor, ognisty temperament, brawurowa zwinność w każdym grymasie, spojrzeniu, ruchu, wielka dystynkcja, finezja gry i pikanterja, w najlepszem tego słowa pojęciu oraz pierwszorzędne zdolności choreograficzne, składają się u „Mesalki" na świetną całość kreacji, którą fascynuje widza. Przytem rzadko spotykana zdolność skoordynowania tych wszystkich warunków w konsekwentnie przeprowadzanej roli pasują ją istotnie na „gwiazdę" pierwszej wielkości, jakich mało się ukazało na naszym chmurnym firmamencie.

To też pierwszy zaraz występ artystki był wielkim jej triumfem, jakiego nie widziała krakowska scena operetkowa od czasu gościny Elny Gistaedt: wypełniona po brzegi widownia rozbrzmiewała głośnym aplauzem, na scenę sypano kwiecie, wnoszono kosze z kwiatami itd., itd. Owacyjnie oklaskiwano również doskonałą parę: pp. Kozłowską i Sempolińskiego, zmuszając do kilkakrotnego zaprodukowania „kawałów" taneczno-wokalnych.

Jul. Św.

Ze sportu

ZAWODY KOLARSKIE W KRAKOWIE.

W dniu 12 bm. o godz. 10 rano odbyły się wyścigi cyklistów w Aleji 3 Maja staraniem sekcji kolarskiej K. S. Cracovia. Start za parkiem dra Jordana. Biegów było cztery i jeden nadprogramowy ogólny, do którego trzy nagrody ufundowali: mistrz polski na szosie Höchsman i mistrz polski na torze Łazarski. Wyniki następujące:

1) Bieg nowicjuszy 3 klm., startowało 6: 1) Szott (KKCM) 6 min., 2) Sidak (Resovia) 6'12; 3) Ehrenreich (Makkabi) 6'13.

2) Bieg o mistrzostwo sekcji kol. K. S. Cracovia 10 klm, startowało trzech: 1) Nieć 23'30; 2) Gnojek 23'37; 3) Kirszner 33 min.

3) Bieg gości 3 klm., startowało 9: 1) Grzybczyk (KKCM) 5'34; 2) Biernat (KKCM) 5'40; 3) Pawluszek (KKCM) 5'40 1/5; 4) Stafiej (Resovia) 5'40 2/5.

4) Bieg ogólny 10 klm., startowało 13: 1) Grzybczyk (KKCM) 22'20; 2) Biernat (KKCM) 23'01 1/5; 3) Viertel (Makkabi). Pierwszy przybył Piotrowicz (Cracovia), jednak z powodu zgłoszonego protestu sędziowie nie uznali jego biegu.

5) Bieg ogólny o nagrody mistrzów Höchsmana i Łazarskiego 3 klm., startowało 8: 1) Wroński (Cracovia) 5'41; 2) Pawluszek (KKCM) 5'47; 3) Biernat (KKCM) o pół koła za drugim.

Rolę sędziów pełnili: pp. Matornowski, prezes sekcji kol. Cracovia, W. Haltof (KKCM), Choczner i Flaunhaft (Makkabi). Starterem był p. Wojas i p. Józef Biasion, chorąży W. P. Na półmetku sędziowie: Żmija (Cracovia) i Laszkiewicz, kapitan KKCM.

Publiczności dosyć dużo. Miejsce, na którem odbyły się zawody, było ze względu na propagandę sportu kolarskiego wśród szerokich sfer publiczności nadzwyczaj dobrze obrane.

WYNIKI ZAWODÓW KRAJOWYCH O MISTRZOSTWO.

Warszawa. Legja—Polonia 2:1.

Lwów. Pogoń—Polonia (Przemyśl) 5:0. Hasmonea—Rewera 4:0. Pogoń II—Sparta 2:0. Czarni—Lechja 1:0.

Łódź. Turyści—Ł. T. S. G. 2:2.

SZKOLNE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W WILNIE. Osiągnięty na sobotnich lekkoatletycznych zawodach międzyszkolnych wynik biegu na 800 metrów w ciągu 1 minuty 59'9 sekundy (Jontys), mimo, że czas ten jest lepszy od rekordu polskiego, nie został uwzględniony ze względów formalnych.

DOROCZNA WYSTAWA AUTOMOBILOWA W LONDYNIE. Doroczna wystawa automobilowa zostanie otwarta w piątek. Ilość eksponatów będzie znacznie większą aniżeli poprzednio. Firmy angielskie wystawią 145 modeli automobilów. Ceny będą się wahały od 150 do 3000 funtów szterl.

O zmniejszenie ilości dni świątecznych

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. Na dzisiejszej Radzie ministrów będzie rozpatrywany projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej **o zmniejszeniu ilości dni świątecznych.** Rozporządzenie to ma się ukazać na podstawie uchwalonej przez Sejm ustawy o pełnomocnictwach. Rada ministrów m. i. **rozpatrzy też kwestję długości dnia pracy w przemyśle włókienniczym na G. Śląsku,** a to w związku z upływającym terminem rozporządzenia ministra pracy, które przedłużyło do dnia 18 bm. dzień pracy do 10 godzin.

Śledztwo w sprawie zamachu lwowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 października. Ze Lwowa powrócili delegaci ministerstwa spraw wewnętrznych, inspektor Twardo i naczelnik wydziału bezpieczeństwa Pilecki, którzy wyjechali tam **w związku ze śledztwem, toczącem się w sprawie próby zamachu na Prezydenta Rzeczypospolitej.**

Duchowieństwo ruskie przeciw celibatowi

Lwów, 15 października (AW). „Gazeta Poranna" donosi z Przemyśla, iż **sprawa zaprowadzenia celibatu wśród duchowieństwa ruskiego odbiła się głośnem echem na zjeździe dziekanów diecezji przemyskiej.** W dyskusji żalono się, że forsowanie celibatu wpływa szkodliwie na dobro cerkwi i narodu ruskiego. Podnoszono skargi, że w sferach konsystorskich postępuje się nieodpowiednio wobec starszych żonatych księży, np. podczas wyborów w komisji elekcyjnej pominięto zupełnie prałatów jedynie dlatego, że nie uznają celibatu.

Zastrzelenie dwóch policjantów

Lwów, 15 października (AW). W nocy z 12 na 13 października posterunkowy Szklarski, patrolując na gościńcu między Sapieżanką a Kamionką Strumiłową, natknął się na nieznanego osobnika i zażądał wylegitymowania się. Człowiek ów wyjął wówczas rewolwer i strzelił do posterunkowego raniąc go ciężko. **Posterunkowy Szklarski w trzy godziny później wyzionął ducha.** Sprawca zbiegł.

Posterunkowy Wincenty Sokół w posterunku w mieście Radziwiłłowie w pogoni za bandytami został przez jednego z nich postrzelony w pierś. Wypadek zaszedł koło Dubna, **stan posterunkowego jest groźny.**

Socjaliści a węgierski traktat z sowietami

Praga, 15 października (PAT). „Pravo Lidu" donosi, że wczoraj w Cieszynie czeskim odbyła się **konferencja przedstawicieli socjalnych demokratów polskich i czeskich,** na której postanowiono w porozumieniu z centralnym sekretarjatem międzynarodówki w Londynie zwołać **konferencję partji socjalnej Jugosławji, Polski, Czechosłowacji, Austrji, Rumunji, celem ustalenia wspólnego stanowiska w stosunku do traktatu rosyjskiego z rządem węgierskim.**

Oddanie wschodnio-chińskiej kolei w ręce S. S. S. R.

Moskwa, 14 października (PAT). Prasa sowiecka z wielkiem zadowoleniem **omawia oddanie wschodnio-chińskiej kolei w ręce SSSR.** „Izwiestja" piszą: Fakt ten otwiera dla nas szerokie perspektywy ekonomicznej i politycznej współpracy z Chinami. Wartość kolei wschodnio-chińskich prasa sowiecka oblicza **na 1 miljard 200 mil. rubli złotych.**

Cholewa Walenty unieważnia skradzioną mu książkę wojskową. 1386

Zgubioną książkę inwalidzką na nazwisko **Jana Kawali,** Miękina, powiat Chrzanów — unieważniam. 1387

Największy wybór płaszczyków dla chłopców i dziewcząt po cenach konkurencyjnych — Emil Haller, Kraków, ul. Florjańska 28. 1369

FORTEPIANY — PIANINA firm światowej sławy jak: Steinway & Sons, Stingl Original, Lauberger & Gloss, Petrof i inne, nowe i używane sprzedaje najkorzystniej i na raty najstarszy skład fortepianów **Zygm. Raba Nast. Kraków, ul. św. Anny 3.** 1251

Nr ins. 1/24.

HALA LICYTACYJNA

Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, ul. św. Jana 22.

We czwartek, dnia 16 października 1924 r. i w dnie następne o godzinie 9-tej rano będą sprzedawane: kosztowności, zegarek srebrny oksydowany, urządzenie biura, kasa, sprzęty domowe, bielizna, pościel i ubrania (używane), obrazy, płótna, materja podszewkowa, ceigi oraz wyroby pręciane.

Bliższe szczegóły umieszczono na tablicy przed halą.

1383 Kraków, dnia 14 października 1924.

Żądajcie wszędzie „Nowej Reformy"!

Dział ekonomiczny

— **Specjalna komisja, mająca za zadanie uzupełnienie rozporządzeń o waloryzacji,** zobowiązań publicznych i prywatno-prawnych pod przewodnictwem prof. Zolla, została powołana.

— **Sytuacja w przemyśle zapałczanym jest bardzo ciężka.** Z 21 fabryk pracuje obecnie połowa. Projekt monopolu zapałczanego wysunięty przez rząd, napotyka na trudności.

— **Przedstawiciele portu w Kopenhadze** odbyli konferencję z „Lewiatanem" nad sprawą wyzyskania portu w Kopenhadze dla celów handlu zagranicznego z Polską.

— **Obce waluty z eksportu węgla, koksu, brykietów,** żelaza, cynku, ołowiu, wyrobów z tych metali oraz kwasu siarkowego i produktów chemicznych koksowni, będą obowiązkowo odstępowane Bankowi Polskiemu na podstawie rozporządzenia opracowywanego przez min. skarbu.

— **Zamiar wydzierżawienia salin w Kossowie** prywatnemu konsorcjum z drem Tarnawskim na czele, istnieje podobno w łonie rządu.

— **Bank Gospodarstwa Krajowego** uruchomi w najbliższych dniach nowe oddziały w Wilnie i w Łodzi.

— **Wysyłka akcyj Banku Polskiego,** których druk jest na ukończeniu do oddziałów Banku Polskiego rozpocznie się niebawem celem wymiany kwitów tymczasowych.

— **W ciągu ostatnich 10 miesięcy wpłynęło z podatków pośrednich** zamiast 75% aż 89% sumy preliminowanej w budżecie całorocznym, z ceł 113, z opłat stemplowych i należytości 106, reszta 111 z monopoli.

— **Projekt ustawy zakazującej używania białego i żółtego fosforu** przy wyrobie zapałek i innych przedmiotów zapalnych, wniósł min. pracy i opieki społecznej do Rady ministrów.

— **Pierwsze posiedzenie Rady spożywców** odbędzie się 17 bm. i będzie obejmowało: 1) referat o sytuacji aprowizacyjnej, 2) projekt ustawy o ograniczeniu przemiału żyta i ustaleniu cen maksymalnych na chleb, 3) sprawy organizacyjne.

— **Cena jaj w hurcie w zachodniej Małopolsce** waha się od 150 do 165 zł za skrzynię loco stacja załadowcza. Zagranicą 9 do 9½ ft. szt. za skrzynię jaj pierwszej jakości.

— **Eksporterzy jajczarscy** domagają się od rządu zawieszenia podatku obrotowego przy wywozie jaj, oraz zniżenia taryf kolejowych.

— **Listy zastawne Tow. Kred. Ziem. Lwów 1924 r.,** uchwaliła Rada Bku Polskiego dopuścić do lombardu z tem, że wysokość pożyczki nie może przekraczać 75% wartości kursowej i 50% wartości nominalnej.

— **Tendencja na mąkę silna wskutek przeniesienia jej z taryfy kolejowej VI do V,** co zwiększyło koszta jej transportu. Poznańska mąka żytnia podskoczyła w Krakowie do 44 zł za 100 kg, natomiast mąka pszenna zniżkowała o 4 zł wskutek zniesienia cła i kosztuje 47 zł.

— **Konferencje dotyczące zawierania nowych umów zbiorowych** na przyszły rok w rolnictwie i leśnictwie rozpoczną się z początkiem listopada br. w min. pracy i opieki społecznej.

— **Umowę dewizową zawartą z eksporterami** śląskimi 28 lipca 1923 w sprawie ulg dewizowych wypowiedziało min. skarbu, tak, że umowa przestaje dnia 31 października obowiązywać, a eksporterzy śląscy winni zastosować się do ogólnych przepisów dewizowych, ustanowionych dla całego państwa.

DRUK PRELIMINARZA BUDŻETOWEGO NA 1925 R. jest już na ukończeniu. Przy układzie budżetu wprowadzono tym razem tą zmianę, że każda pozycja budżetowa ma swoje wyjaśnienia, co w wysokim stopniu ułatwi rozpatrywanie preliminarza przez komisję.

DEFICYT ZBOŻA WE FRANCJI. „Journal" zamieszcza wywiad z francuskim ministrem rolnictwa, który oświadczył, że ponieważ zapotrzebowanie zboża we Francji wynosi 87 miljonów, a żniwa przynoszą 75 miljonów cetnarów, deficyt przedstawia 12 miljonów. Wiadomości o złych zbiorach wywołały spekulację zbożową, podobną do spekulacji na zniżkę franka francuskiego. Minister zakończył zapewnieniem, że rząd, celem interwencji przeciw tej spekulacji, ma zamiar zakupić za granicą wielkie zapasy zboża, które następnie będą sprzedawane nie po kursie dziennym lecz po cenie kupna.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Krakowska giełda pieniężna

Kraków, 15 października.

Dolar	5·18½—5·19
N. Jork	5·18½—5·19
Londyn	23·40
Wiedeń (za 100.000)	7·33½—7·35½
Paryż (za 100)	27·40—27·50

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 15 października.

Berlin	1·24
Holandja	204·75
New Jork	521·50
Londyn	23·44
Paryż	27·37
Medjolan	22·80
Praga	15·47½
Budapeszt	0·68
Bukareszt	2·80
Belgrad	7·35
Sojfa	3·80
Warszawa	—
Wiedeń	73·55
Bruksela	25·25

Kraków, 15 października.

W dziale efektów nastąpiła dziś poprawa. Pod wpływem mocnego Wiednia, Warszawy i Lwowa przyszło do pewnego ożywienia w obrotach, przy tendencji mocniejszej, zwłaszcza dla arbitrażówek, z wyjątkiem słabszej Górki. Za niemi poszły i inne papiery cokolwiek w górę, jak Cegielski, Przemysłowy, Tohan itd.

W dewizach ruch bardzo słaby, przy tendencji utrzymanej. Nowy Jork słabiej.

Na pogiełdziu również żywszy ruch, przy usposobieniu lepszem. Jaworzno drob. 17, Jaworzno setki 14'25, Jaworzno grube 15'50, Gazy wsch. 12—12'25, Lokomotywy 0'42, Gloria 0'20, Len 0'55.

Zeppelin „Z. R. III" w Ameryce

Statek powietrzny najprawdopodobniej wylądował już dziś w godzinach przedpołudniowych

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Berlin, 15 października. Wczoraj o godz. 22.35 nadszedł do biura Ulsteina telegram iskrowy z Zeppelina, nadany o godz. 4.25 czasu amerykańskiego, opiewający:

Posuwamy się z szybkością 70 mil ponad gęstą mgłą, leżącą nad ławicą nowofondlandską. Kurs skierowany jest na Sable Island. **Nastrój na pokładzie doskonały.** Statek i maszyny w porządku.

Berlin, 15 października. Według ostatnich depesz Zeppelin „Z. R. III" przeleciał o godzinie 5 **rano czasu amerykańskiego nad New Port w stanie Wirginia, a o godzinie 5 rano czasu europejskiego znajdował się w odległości 120 klm. na wschód od Bostonu.**

Statek powietrzny najprawdopodobniej wylądował już dziś w godzinach przedpołudniowych.

Filja zakładów Zeppelina w Ameryce

Friedrichshafen, 15 października (PAT). Ze strony zarządu przedsiębiorstwa budowy Zeppelinów zaprzeczają wiadomości, jakoby wszystkie urządzenia Zeppelina i cały personal miał się przenieść do Ameryki, gdzie będzie tylko **założona filja przedsiębiorstwa,** na której czele stanie dotychczasowy kostruktor inż. Karol Arnstein.

———oo———

Ceduła kursowa giełdy krakowskiej

15 października 1924	Transakcje w złotych dziś	Transakcje w złotych wczoraj
Pol. Bank przem. I—VIII	0·37—0·40	0·40—0·35
Bank Hipoteczny I—VIII	—	—
„ Małopolski	—	—
Ziem. Bank kred. I—IX	—	0·10
Powsz. Bank kred. I—V	—	—
Bank zw. sp. zar. I—XI	—	—
Pol. Tow. handlowe I—V	0·38 0·40	0·36
Impex I—V	—	—
Pharma I—III	0·92	—
Polski Glob I—IV	—	—
Żegluga Polska I—III	—	—
Zieleniewski I—IV	9·60—9·75	9·25—9·50
Cegielski I—IX	0·58—0·62	0·57
Trzebinia I—IV	0·71—0·74	0·65—0·63
Pocisk I—III	—	—
Parowozy I—III	0·36 0·39	0·36
Automotor I—II	—	—
Górka I—III	16·30—16·50	16·60
Siersza I—IV	—	4·05—4·00
Tepege I—IV	3·05—3·20	—
Polska Nafta I—III	—	0·36 0·34
Pokucie I	0·30	—
Pezet I—IV	—	—
Strug I	—	—
Niemojowski I	0·52 0·58	0·55—0·50
Tłuszcze Trzebinia I—II	—	—
Azot	—	—
Elektrow. Siersza I—IV	—	0·24—0·23
Ćmielów I—II	—	0·55
Krakus I—VI	—	—
Chodorów I—V	5·20	5·15—5·00
Chybie	6·30—6·50	6·40—6·30
A. Piasecki	1·30—1·40	—

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 15 października 1924 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	6·80
Bank Zw. Sp. Zar.	7·50
Cegielski	0·62
Parowozy	0·35
Starachowice	3·10
Zieleniewski	—
Żyrardów	18·25
Haberbusch	5·40
Nafta Polska	—
Spirytus	2·66
Chodorów	5·30
Ursus	2·35
Ćmielów	—
Nobel	1·80
Bank Przem. Lwów	—

Zurych, 15 października (PAT). Otwarcie giełdy. Berlin 1.24, Holandja 204.45, Nowy Jork 521.50, Londyn 23.44, Paryż 27.37, Medjolan 22.80, Praga 15.47½, Budapeszt 0.0068, Bukareszt 2.80, Belgrad 7235, Sofja 3.80, Wiedeń 0.0073.55, Bruksela 25.25.

Wiadomości z Kijowa

Od osoby, która przed kilkunastu dniami wróciła z Kijowa, otrzymał „Dziennik Pozn." następujące informacje:

Obecnie Kijów, który posiadał ludności 626.000 w 1913 r., ma wszystkiego 400.000 mieszkańców. Pomimo tego, że znaczna część domów jest zrujnowana, a szczególnie doznała spustoszenia najbogatsza i najpiękniejsza część miasta, t. zw. „Lipki" — i teraz jeszcze wywiera miłe i przyjemne wrażenie. Lecz na obliczach mieszkańców wybite piętno powagi, smutku i przygnębienia wskutek ciężkich zmagań o chleb powszedni i uciążliwych warunków życia. Nawet w pięknie i malowniczo położonych ogrodach nad brzegiem Dniepru, zwłaszcza w „Kupieckim" prawie wcale nie spotyka się ludzi wesołych. Uniwersytet kijowski w ostatnim czasie został przekształcony na szereg wyższych, specjalnych zakładów naukowych; oprócz tego jest tu jeszcze Ukraińska Akademja Nauk. Jednak jak może członek Akademji z pożytkiem zajmować się pracą naukową, gdy jego pobory miesięczne wynoszą zaledwie 48 rubli, czyli, że otrzymuje połowę tego, co zarabia wykwalifikowany robotnik w Sowdepji.

Ilość pielgrzymów, których w Kijowie niegdyś było tak dużo, ogromnie zmalała wskutek obniżenia zamożności rosyjskiego włościaństwa, jakoteż antireligijnej propagandy rządu. Kosztowności słynnej „Ławry", chociaż uległy konfiskacie, jednak nie zostały zaprzepaszczone, ponieważ rząd sowiecki powierzył opiekę nad niemi znawcom sztuk pięknych i umieścił je w nowootworzonem muzeum, do którego przeniesiono również egipskie mumje, aby zwalczać kult czczenia zwłok świętych.

Żegluga rzeczna na Dnieprze dawniej tak bardzo ożywiona, obecnie prawie zamarła. W ruchu są tylko nieliczne i nieduże statki, obsługujące przeważnie mieszkańców pobliskich miejscowości. Czasami ukazują się na rzece tratwy, przewożące materjał leśny.

W kijowskim rejonie jest obecnie czynnych 100 cukrowni (na Ukrainie do rewolucji z ogólnej ilości 294 cukrowni rosyjskich, było 198). Jak one pracują, można wywnioskować z tego, że w zeszłym roku cukrowniczy trust wziął od państwa 230 miljonów złotem, tytułem zapomogi. W tym roku niedobór będzie niemniejszy. Pomimo tego uprawa buraków rozwija się pomyślnie, rosyjski cukier jednak, wskutek niefachowego kierownictwa, jest znacznie droższy od cukru na światowych rynkach. Dyrektorami cukrowni są przeważnie partyjni działacze, nie mający wyobrażenia o tej dziedzinie. Podczas gdy w Rosji w roku 1915-16 wyprodukowano około 85 miljonów pudów cukru, obecnie spodziewają się tylko 20—25 miljonów pudów. Rosja przed wojną eksportowała, po zaspokojeniu potrzeb własnej ludności, więcej niż 35 miljonów pudów cukru za granicę. Teraz zaś zmuszona jest zakupywać cukier w większej ilości za granicą, aby sprostać zapotrzebowaniu własnej ludności.

Słynne niegdyś kijowskie targi, t. zw. „kontrakty", zupełnie ustały. Przed rewolucją gromadziło się tam tysiące ludzi, uprawiających przemysł i handel cukrowniczy, obecnie zbiera się tylko nieliczna grupa kierowników trustów.

W mieście o 400.000 ludności liczba bezrobotnych osiągnęła cyfrę 60.000. Obroty prywatnych sklepów wskutek zubożenia miasta i wsi, są minimalne, a podatki stosunkowo olbrzymie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Wielkie manifestacje francusko-polskie

Paryż, 15 października (PAT). Z inicjatywy dziennikarzy polskich i przy udziale towarzystwa francusko-polskiego utworzył się tu **komitet dla zorganizowania wielkich manifestacyj francusko-polskich w dniu przewożenia zwłok Henryka Sienkiewicza.** Przewodnictwo honorowe komitetu objął poseł Chłapowski, w skład komitetu wchodzą liczni przedstawiciele świata literackiego i politycznego, zarówno francuskiego jak i polskiego.

Sensacyjne samobójstwo senatora

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Nowy Jork, 15 października. Wielką sensację wywołało tu samobójstwo senatora Brandegie, znanego zażartego nieprzyjaciela Ligi Narodów. Przyczyną samobójstwa mają być stosunki finansowe.

Upadek samolotu na dom

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Triest, 15 października. **W Rovigno spadł wojskowy samolot na dom. Dom wskutek tego spłonął. Jeden lotnik spłonął, drugi został ciężko poraniony.**

Żołnierze chińscy plądrują w Szanghaju

Londyn, 15 października (PAT). Z Pekinu donoszą, że wczoraj około 1.000 żołnierzy armji Czekiang **usiłowało atakować dzielnicę francuską w Szanghaju,** ale zostali odparci przez żołnierzy marynarki francuskiej. Następnie żołnierze chińscy zaczęli **plądrować dzielnicę chińską.**

Komunikaty i zawiadomienia

JEDYNY ODCZYT WACŁAWA SIEROSZEWSKIEGO W STARYM TEATRZE. We czwartek, 16 bm. o godz. 8 wieczór urządza w Starym Teatrze niezwykle ciekawy odczyt na temat „Okoma" znakomity powieściopisarz i podróżnik Wacław Sieroszewski. Odczyt ilustrowany będzie 45 przepięknemi oryginalnemi przeźroczami japońskiemi, z których trzydzieści siedm są kopjami cennych drzeworytów malarza japońskiego Szigenoi. Bilety są do nabycia tylko u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH — (Rynek gł. A-B 39) podejmuje dziś we środę przerwaną ferjami letniemi działalność przemówieniem inauguracyjnem kuratora okręgu szk. J. Owińskiego, poczem prof. dr M. Szyszko wygłosi prelekcję pt. „Problem renesansu i jego stosunek do literatury XVI wieku". We czwartek 16 bm. Wieczór pieśni prof. Konserw. muz. K. Kniaginina (Wagner—Massenet—Rubinstein); w sobotę, 18 bm. dr Adolf Klęsk: Neurastenja w życiu i sztuce; we wtorek 21 bm. prof. Uniw. dr Witold Wilkosz: O logice nowoczesnej; we środę 22 bm. prof. Przecław Smolik: Szamaństwo u Mongołów; w piątek, 24 i sobotę 25 bm. prof. Uniw. i senator dr Emil Godlewski: Dziedziczność a życie. — Początek o godz. 7 wieczór.

INFORMACJE PRZEMYSŁOWE I HANDLOWE

WSKAŹNIKI PRZESILENIA GOSPODARCZEGO. Ankieta, przeprowadzona przez Centr. Zw. pol. przem., górn., handl. i fin. wśród należących do jego organizacji, świadczy, że kryzys w Polsce nie słabnie, lecz wciąż jeszcze potęguje się. Wzrasta poważnie liczba bezrobotnych (z 67.000 w styczniu do 160 000 w dniu 1 września b. r.), co dowodzi objektywnie powagi kryzysu. Maleje wydobycie węgla i produkcja hutnicza, która w Królestwie Kongresowem w ostatnich miesiącach zredukowaną została niemal do zera, a na Górny Śląsk od stycznia do sierpnia b. r. zmalała kilkakrotnie. Słabnie ruch kolejowy, gdyż przeciętny dzienny ładunek wynosi dziś 7 i pół do 8 i pół tys. wagonów, podczas gdy w roku 1923 wynosił 10 i pół tys. dziennie. Te trzy najważniejsze wskaźniki świadczą już dostatecznie o osłabieniu tętna życia gospodarczego.

Przemijające ożywienie daje się zauważyć w przemyśle włókienniczym, maszyn rolniczych i innych artykułów masowej konsumcji.

Przemysł metalowy i drzewny znajduje się w krytycznem położeniu. Jedynie przemysł cukrowniczy zamierza rozszerzyć swoją produkcję.

JAKIE FIRMY ZAGRANICZNE PRAGNĄ NAWIĄZAĆ STOSUNKI HANDLOWE Z POLSKĄ. Firma S. Marangopulo & Co., Patras (Grece) Nr 1 Germanos Street, poszukuje agenta w Polsce dla zbytu oliwek i fig. Firma C. Verondakis, Candie (Grecja), poszukuje przedstawiciela na Polskę dla zbytu owoców suszonych, w szczególności rodzynek. Firma Rumänische Handelsgesellschaft w Berlinie W. 57 Bülowstr. 86, interesuje się polskiemi wyrobami drzewnemi. Firma Francois Miljoris, Konstantynopol 15 Saatchi Han, Perchembe Bazar, pragnie importować z Polski spirytus, materje bawełniane, cukier, klej i drut żelazny. Firma Produktion, G. m. b. H., Saarbrücken 1, Saargemünderstrasse 146, ma zapotrzebowanie na 140 000 ctn kartofli. Firma Desire N. Charr, Beyrouth (Syrie), ma zapotrzebowanie na materjały, jedwabie, pasmanterje i t. p. Firma „La Maritime“ F. Naim & Co., Beyrouth (Syrie), pragnie nawiązać stosunki z Polską.

SKĄD POCHODZI POLSKI BILON. Do końca zeszłego tygodnia z poszczególnych mennic zostały dostarczone następujące ilości monet: 1) Firma Becos Traders Ltd w Londynie dostarczyła 20 miljonów sztuk po 1 groszu. 2) Firma Huguenin Frères & C-ie w Le Clocle (w Szwajcarji) dostarczyła 37 miljonów sztuk po 10 groszy i 2,040.000 sztuk po 20 groszy. 3) Berndorfska fabryka Arthur Krupp (około Wiednia) dostarczyła 31 miljonów sztuk po 50 groszy i 29,085.000 sztuk po 20 groszy. Oprócz tego wysłano z mennicy królewskiej w Utrechcie (w Holandji) 6 miljonów sztuk po 50 groszy. W naszej mennicy wybito około 25 milj. sztuk po 2 grosze.

NOWE CŁA WYWOZOWE W RUMUNJI. Wolny wywóz następujących artykułów w Rumunji został dozwolony, jedynie za opłatą ceł wywozowych. Świnie żywe, cło wyw. 1.500 lei od sztuki, mięso wieprzowe 25 lei od 1 kg, tłuszcze wieprzowe 35 lei od 1 kg, mleko skondensowane i mączka mleczna 40 lei od 1 kg, masło 25 lei od 1 kg, sery wykwintne 45 lei od 1 kg, konserwy rybne z wyjątkiem ryb solonych 30 lei od 1 kg, ryby wędzone 30 lei od 1 kg, oleje roślinne jadalne 30 000 lei od wagonu, jaja 1.50 lei od sztuki, kartofle 0.60 lei od 1 kg, drób żywy 15 lei od 1 kg, drób bity 25 lei od 1 kg.

CENY NA TARGACH CZESKICH. Dla kalkulacji cen poniżej zamieszczonych na złote polskie należy zaznaczyć, że według obecnego kursu za 100 Kc. płaci się 15 zł 47 gr.

Ceny na targach zbożowych: Pszenica czeska 79—81 klg. 218—225 Kc., pszenica czeska 75—78 klg. 208—215 Kc., pszenica gruboziarnista 195—200 Kc., żyto czeskie 70—75 klg. 208 — 215 Kc., żyto zagraniczne 72 — 75 klg. 205—210 Kc., jęczmień selekcyjny 265—275 Kc., jęczmień prima 246—255 Kc., jęczmień handlowy 240—245 Kc., owies 154—160 Kc., kukurudza jugosłowiańska 157—160 Kc., kukurudza La Plata 163—166 Kc., kukurudza Cinquantina 170—175 Kc. Ceny rozumieją się za 100 klg. loco Praga łącznie z podatkiem obrotowym.

Ceny na targach mięsnych: Żywiec. W hurcie mięso wołowe przednie 12—15.50 Kc., mięso wołowe tylne 15—17.50 Kc, jałownik do 1 roku 12—13 Kc., mięso wieprzowe 14.50—15 Kc., wieprze polskie 13—14.50 Kc. za 1 klg. żywej wagi, loko Praga łącznie z podatkiem konsumpcyjnym.

Ceny detaliczne na artykuły pierwszej potrzeby przedstawiają się jak następuje: chleb żytni 3.20 Kc. za 1 klg., chleb pszenny 4.40 Kc. za 1 klg., mąka żytnia 2.80 Kc. za 1 klg., mąka pszenna 3.60 Kc., kasza jęczmienna 3.60 Kc., kasza manna 5 Kc., fasola 4.50 Kc., ryż A. 4.40 Kc., ryż B. 4.20 Kc., ryż C. 3.20 Kc., ryż D. słomkowy 2.80 Kc., ziemniaki 80—90 hal. za 1 klg., mleko 2.20 za 1 litr., jaja 1.10—1.20 za sztukę, śledzie wędzone 1.80 Kc., śledzie solone 1 Kc. za sztukę, masło 32—40 Kc. za 1 klg., słonina 20 Kc. za 1 klg., margaryna 12—17.80 Kc. za 1 klg., mięso wołowe 18—20 Kc. za 1 klg., mięso wieprzowe 15—22 Kc. za 1 klg., cukier 5.40 Kc. za 1 klg., sól 2 Kc. za 1 klg., herbata 86 — 136 Kc. za 1 klg., węgiel gruby dla opału domowego 25 Kc. za 1 q, nafta 2.10 za 1 litr, mydło do prania 4.40 Kc. za 1 klg., gaz świetlny 2.20 za 1 metr. sześć., strzyżenie 5—7 Kc., garnitur marynarkowy z taniego kangaru 600—800 Kc., koszula męska robotnicza 80 Kc., koszula ordynarna płócienna 60 Kc., płótno lniane zależnie od szerokości 26—80 Kc. za 1 metr, szewiot 150—200 Kc. za 1 metr, zelówki 30 Kc., kamasze męskie prima 150—250 Kc.

ZNIŻKA CEN PRODUKTÓW NAFTOWYCH W RUMUNJI. Ceny produktów naftowych w Rumunji zarówno na targu wewnętrznym, jak i na eksport, obniżyły się znacznie. Ceny eksportowe wynoszą za 1 kg, loco rafinerja: benzyna lekka 8.20 lei, benzyna średnia 7.50 lei, benzyna ciężka 5.20 lei, nafta surowa 3.20 lei, nafta luksusowa 6.70 lei, nafta rafinowana 4.20 lei, olej gazowy 3·— lei, smarowy, rafinowany o smar. 3—4 lei à 50° p. zap. 160°—170°, olej smarowy, rafinowany o smar. 5—6 lei à 50° p. zap. 180°—190° 9.50 lei.

Spadek cen eksportowych tłómaczą sytuacją targów zagranicznych, oraz konkurencją produktów naftowych rosyjskich.

NADPRODUKCJA TYTONIU W GRECJI. Kryzys w handlu tytoniem w Grecji przybiera formy coraz ostrzejsze. Jedną z głównych przyczyn tego zjawiska jest nadprodukcja. Ogromna rentowność w roku 1922—1923 przyczyniła się do tego, że ludność Grecji rzuciła się masowo na produkcję tytoniem. Do tego należy dodać, że uprawą tą w znacznej mierze zajmowali się niespecjaliści, którzy wyprodukowali gatunki tak niskiej wartości, że tytoń Macedonji i Tracji, znany jako jeden z lepszych na świecie, stracił swój rozgłos. Do obecnego zastoju przyczyniła się również konkurencja tytoniu bułgarskiego, którego ceny są znacznie niższe, a gatunek lepszy.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

ABAŻURY
ABAŻURY artystyczne, gotowe oraz na zamówienie. — Wytwórnia: Sławkowska 30, I piętro. Telef. 2048.

ANTYKI
HALA LICYTACYJNA Bracka 6 Tel. 2408 ma do sprzedania okazyjnie 5 sypialn, fortepian i futra.

APARATY FOTOGRAF.
B. FUROWICZ SŁAWKOWSKA 3 (Hotel Saski).
Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

LEKI
FIGOL »JAHR« idealny środek przeczyszczający dla dzieci i dorosłych. Główny skład: Apteka Gralewskiego Kraków — Tel. 402

BANKI
Bank Małopolski S. A. Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 25 załatwia wszelkie czynności bankowe.
Polski Bank Przemysłowy we Lwowie. Filja w Krakowie ul. Mikołajska 32, tel. 4517 i 4520. Oddział miejski Rynek główny 31 Telef. 92 załatwia najkorzystniej wszelkie czynności bankowe.
Powszechny Bank Kredytowy S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4124. Załatwia wszelkie czynności bankowe najkorzystniej, przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy.
Ziemski Bank Kredytowy T. A. we Lwowie — Oddział w Krakowie, Floriańska 32. Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące. Sprzedaż i kupno walut, papierów wart., udziela kredytów.

BIELIZNA
H. Bałabuszyńska & F. Wojas ul. Szewska 10
Bogaty wybór bielizny męskiej i damskiej M. Pietroń i Synowie ul. Karmelicka 12
GWARANTOWANA Bielizna siatkowa „egipska“, tkana na miarę. Zast. „Spezial-Wäsche, Wien. STEFAN PIETROŃ Karmelicka 12.
Hugo WEINMANN ul. Starowiślna 6 poleca najpiękniejszą bieliznę, pyjamy i obuwie. Tani miesiąc!
Wykończalnia bielizny LIGI P. P. Grodzka 13 Bielizna, wyprawy, hafty.

BROWARY
Browar Okocim reprezentacja: ul. Jana 5. Tel. 195.

CUKRY
Krakowska fabryka opłatków, andrutów i wafli ul. Krol. Jadwigi 20.

CUKIERNIE
K. DANEK dawn. Z. MAJEWSKI ULICA KARMELICKA L. 13
P. MAURIZIO Rynek główny 38
J. Noworolski Sukiennice

CERATY
Na stoły i meble do nabycia w firmie Przemysł Linoleum i Cerat Rynek 10.

DELIKATESY
H. Oskarbski, T. Malczewski i S-ka ul. Szewska 2 Towary kolonjal. i wina.
Najtańsze źródło zakupna! FR. PAWŁOWSKI Szewska 27. Wódki, likiery, koniaki, wina, owoce, kawy, herbaty, kakao, konserwy i czekolady. MASŁO DESEROWE.

DOMY HANDL.-PRZEM.
Władysław Ropski Dom dla handlu i przemysłu. Centrala Rynek gł. 39, A—B Filja: Rynek główny 30, C—D Telef. 4102, 3 29. Główne biuro kupna i sprzedaży realności, majątków ziemskich, gospodarskich, parcel, lokali handlowych, sklepów i t. d. oraz biuro ogłoszeń i reklamy

FARBY I LAKIERY
FR. LENERT SŁAWKOWSKA 6. — Tel. 104 Skład farb, materjałów budow., benzyny, smarów i olei.

FORTEPIANY
NA RATY! Helena Smolarska Szewska 9 Telef. 4365 Wyłączne zastępstwo firm: *Bechstein Blüthner Bösendorfer* i innych.
JÓZEF WITEK *zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6 Telefon 369.*

FUTRA
PIERWSZORZĘDNY SKŁAD FUTER A. JACHIMSKI ULICA GRODZKA L. 14-16.
St. Kierzek kuśnierz ul. św. Anny L. 4.
Futra firmy K. i R. Moor uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze Kraków, Grodzka 13. Telefon 17
Pracownia i skład futer T. SIERPIŃSKI ul. Floriańska 32. Telefon 3564

GALANTERJA
E. Ostaszewski i E. Mayer Rynek gł. 5.

GARAŻE
AUTO-PALAIS W. Rippera ul. Smoleńsk 31, Telef. 107 pomieszczenia samochodów z wszelkiemi wygodami, benzyna i oliwa na miejscu.

HOTELE
Hotel i restauracja „Monopol“ Gertrudy 6 Telef. 405 pokoje gości z komf. urządz., bufet, hand. delik. Potrawy ciepłe. Menu z 3 dań zł 1·40.
Hotel „Polonia“ Basztowa 25
PIERWSZORZĘDNY z komfortem urządzony HOTEL POD RÓŻĄ ulica Floriańska L. 14. Telef. 2263.
HOTEL SASKI Sławkowska 3. Tel. 37.

INSTALACJE ELEKTRYCZNE
„AGRODYNAMO“ inż. T. Kleczewski Jagiellońska 6. Tel. 3566.
ŻARÓWKI przybory do światła elektrycznego i dzwonków elektrycznych sprzedaje najtaniej firma „LUX“ Plac Dominikański 2. Tel. 3335

INSTALACJE WODOCIĄGOWE
Inż. Wład. Bieniarz Kraków, Szpitalna 18. Tel. 138 Wanny żeliwne, emaljowane, umywalnie fajansowe, klozety wodociągowe, piece łazienkowe i wszelkie materjały do wodociągów, gazu, centralnego ogrzewania

INSTRUMENTY MUZYCZNE
J. KULLANDA i W. JAWORSKI DŁUGA 11.

KAPELUSZE
męskie i damskie oraz obuwie L. HOCHSTIM ULICA FLORJAŃSKA L. 5.
Najnowsze modele i przybory modniarskie poleca JADWIGA CYPES POSELSKA 20 Ceny przystępne. Hurtownia i częściowa sprzedaż.
Najnowsze kapelusze damskie i przybory modniarskie M. FIGATNER Grodzka 69, wejście ś. Idziego 3

KONIAKI
J. & F. Martell Cognac wszędzie do nabycia.

KAWIARNIE
»CENTRALNA« ul. Dunajewskiego 1 Telefon 1460
»ESPLANADA« Karol Wołkowski ULICA PODWALE L. 1
„Grand-Hotel“ ul. Sławkowska 5
„TEATRALNA“ Szpitalna 38, Tel. 2320 vis a vis Teatru im. Słowackiego

KINO-TEATRY
KINO „NOWOŚCI“, ulica Starowiślna L. 21. — Telefon 2345.

KOŁDRY
M. PLESZOWSKI MAŁY RYNEK L. 2 TELEFON 4136.
K. Sulikowski Grodzka 59

KONFEKCJA MĘSKA
W. CAR mag. tow. modnych męskich i damskich Sławkowska 8 (Ceny konkurencyjne)
Dom konfekcyjny poleca palta, raglany, ubrania męskie i dziecięce po cenach konkurencyjnych
E. KATZ i S-ka Grodzka 26
Skórczewski i Polakiewicz Florjańska 13
Magazyn galanteryjny, skład bielizny, obuwia, kapeluszy, płaszczy, przyborów do podróży Z. ZDANOWICZ Sławkowska 3 Telefon Nr 516

KONFEKCJA DAMSKA
WIKTOR BROMOWICZ ulica Szczepańska L. 1 Magazyn bławatny oraz pierwszorzędna pracownia sukien i kostjumów damskich.
D. Schreiber ulica FLORJAŃSKA 32 — MAGAZYN MOD —
Nadeszły oryg. paryskie modele jakoteż wszelkie przyb. modniarskie oraz aksamity i jedwabie. Hurt! Detal! S. WURZEL Rynek gł. 11, w podworcu (Dom Wenecki).

KONFEKCJA DZIECIĘCA
ADOLF FABER FLORJAŃSKA 6. Stroje damskie oraz konfekcja dziecięca

KOSMETYKI
Oryginalne WALLACE-KOSMATA Eau de Cologne Russe wszędzie do nabycia.

KSIĘGARNIE SKŁADY NUT
Księgarnia J. Czerneckiego Rynek główny 11 poleca książki szkolne, naukowe i beletrystyczne.
Gebethner i Wolff Rynek gł. 23 książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne
Księgarnia Polska mapy, książki, atlasy, nuty na rozmaite instrumenta i orkiestrę Sławkowska 3 (Hotel Saski)
Księgarnia Tow. Szkoły Ludowej poleca bogato zaopatrzony dział beletrystyczny, sztuki dla teatrów amatorskich.

KWIECIARNIE
J. MARKIEWICZ wykonuje artyst. wszelkie prace w zakres kwieciarstwa wchodzące KARMELICKA 7.

LIKIERY
Fabryka najprzedniejszych likierów ERVEN LUCAS BOLS Rok zał. 1575 Żądać wszędzie!

LINOLEUM
wszelkiego rodzaju do nabycia w firmie PRZEMYSŁ LINOLEUM I CERAT Rynek Główny 10.

MALARZE
KAROL ORLECKI malarz dekoracyjny, pokojowy i kościelny, oraz pokostniczo lakierniczy Łobzowska 15, tel. 1520

MASARNIE
Tomasz Knobel Długa 27
St. Satalecki masarnia Florjańska 51. Tel. 502.

MASZYNY DO PISANIA
CICHY REMINGTON MODEL 12 Wyłączny przedstawiciel na Rzeczp. Pol. Meble biurowe pierwszorzędnej fabryki pabianickiej oraz wszystkie przybory biurowe Tow. przemysłowo handlowe BLOCK-BRUN S. A. W WARSZAWIE Oddz. w Krakowie Bracka 11. Tel. 2038.

MASZYNY DO POWIELANIA
Rudolf Nowak Grodzka 44. Tel. 3541

MLECZARNIE
Rendez-vous dla przejezdnych! E. Dobrzyńska obecnie B. Pytol Rok założenia 1878 Plac WW. Świętych 10. Tel. 3328

MATERJAŁY BUDOWLANE
Spółka akcyjna Fabryki Portland Cementu „SZCZAKOWA“ dostarcza cement portlandzki, wapno hydrauliczne i dolomit.
Cement portlandzki najwyższej gatunkowej wartości marki: Bonarka, Goleszów, Górka i Szczakowa.

MEBLE
Szczepan Łojek parowa fabryka mebli UL. SZPITALNA L. 34.
M. PLESZOWSKI MAŁY RYNEK L. 2 TELEFON Nr 4136 poleca urządzenia mieszkań, dywany perskie, kołdry, koce, łóżka mosiężne, niklowe, dekoracje wnętrz, brokaty i t. p.

MEBLE BIUROWE
„Jerry“ Kraków, Floriańska 24 Katowice, Zielona 15 Lwów, Sykstuska 2

MODNIARSTWO
Najnowsze kapelusze damskie i przybory modniarskie A. LEISERG GRODZKA 11 wejście w bramie. Bezustannie nadchodzą nowości z Paryża i Wiednia. Tamże kapelusze, jedwabie, aksamity, wstążki, woalki i t. d. Sprzedaż hurtowna i częściowa.

NACZYNIA
Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości A. SATTLER GERTRUDY 24. TEL. 4162

OBUWIE
Wykwintne zagran. obuwie MAREK CZOPP UL. SZEWSKA 13.
— Pracownia obuwia — Tomasza 9, róg Sławkowskiej JÓZEF DZIDEK
Oryg. obuwie angielskie z gumowemi podeszwami poleca firma Leserkiewicz i Ska Rynek 11. pl. Szczepański 2
G. WERNER SŁAWKOWSKA 13

OPTYCY
Ludwik Tomaszkiewicz Florjańska 2 Telefon 309 poleca towary optyczne w wielkim wyborze oraz pracownia optyczna.

OWOCARNIE
Główny skład owoców południowych B. ANIS Szewska 15. — Telefon 1565

OZDOBY CHOINKOWE
LIGA POMOCY PRZEMYSŁOWEJ GRODZKA 13.

PRALNIE
„TĘCZA“ Centrala: Czarnowiejska 72 Telefon 1471

PERFUMERJE
Teofil Bękner Sukiennice 20
LESERKIEWICZ I SKA Rynek główny L. 11 Plac Szczepański L. 2
Witold Theobald dawniej Bracia Theobaldowie Perfumy na wagę. — Sławkowska 1.

PRZEDSIĘBIOR. BUDOWLANE
„BETON“ Akcyjna Spółka budowlana ul. Mikołajska 32, tel. 4314. wykonuje wszelkie roboty budowl. DZIAŁ TOWAROWY dostarcza wszystkich materjałów budowlanych

PRZYBORY GIMNASTYCZNE
WIKTOR WANDERER SZEWSKA 21. — TEL. 3520.

PRZYBORY BIUROWE
R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064. Magazyn przyborów biurowych.
E. CZAPLINSKI SZEWSKA 2.
H. GRUENBERG przybory szkolne — biurowe i rysunkowe Wiślna 9. Telef. 4198.
Hurtownia papieru SZ. NEUMANN, Dietla 55 Telef. 1019 poleca po nader niskich cenach tapety, bibułę, zeszyty i t. d.
Wydawnictwo kart artystyczn. i hurtownia papieru oraz wszelkich materjałów piśmiennych „PROMIEŃ“ Ska z ogr. odp., Grodzka 46.
Michał Słomiany, Sławkowska 24 przybory szkolne i kancelaryjne, wyroby skórkowe i metalowe, karty do gry, szachy i t. d.
Atramenty zeszyty, gumy, przybory kancelaryjne A. ZEMBRZYCKI UL. FLORJAŃSKA 9

PRZYBORY WOJSKOWE
Henryk Hecht Floriańska 2. Hurtownia i detal i t. p. akademickie, studenckie, gimnazjalne, oraz wszelkie oznaki strzeleckie
J. KASESNIK Florjańska 20 Telefon 1509 Pierwszorzędny skład wszelkich przyborów wojskowych, materjałów, galanterji, artykułów do podróży i t. d.

ROWERY PRZYBORY DO TYCHŻE
M. i B. Weissberg Starowiślna 10. — Tel. 3058. Poleca również maszyny do szycia
ARNOLD WEISSMANN SZEWSKA 13.

RESTAURACJE
„Grand-Hotel“ Sławkowska 5.
RESTAURACJA MIESZCZAŃSKA Florjańska 19.
STARY TEATR ul. Jagiellońska 1. Filja: „Hotel Francuski“, ul. Pijarska 13.

RYTOWNICY
J. Walenta Pieczęcie kauczukowe monogramy i herby Sławkowska 3 (Hotel Saski).

[illegible]
„SANITARIA“ Sp. z ogr. odp. Sławkowska 6. - Tel. 3050 instr. lekarskie, art. gumowe, opatrunki, szkła chemiczne.

SKŁADY SKÓR
FABRYKA SKÓR W RYBNIKU BRACIA ŻUREK HURTOWNY SKŁAD UL. STAROWIŚLNA L. 10

SPORT
LESERKIEWICZ I SKA RYNEK GŁÓWNY 11. PL. SZCZEPAŃSKI 2.

[illegible]
jak również inkrustacje, bronzy i szkła weneckie poleca M. JAKUBOWSKI Sukiennice 26-27

SZKŁO PORCELANA
W. BAZES Rynek gł. 35. Tel. 4582. Nowy dział: lustra.
A. EDER Florjańska 6. — Tel. 2231. specjaln.: porcelana Rosenthala

UBRANIA GOT.
NA RATY!! J. EMMER Rynek gł. 11 (w podwórzu).

TOWARY BŁAWATNE
Plusze, aksamity, jedwabie, materjały wełniane oraz płótna poleca na dogodnych warunkach C. Gleiman, GRODZKA 60.
Jan Siekierski ul. Florjańska 30 Skład wykwintnych materjałów bławatnych.
M. Schenker Rynek gł. 15 Tel. 2399 Nowości paryskie i wiedeńskie.

[illegible]
USZCZELNIENIA skórkowe, fibrowe i gumowe H. SPIRA Zwierzyniecka 23. Telefon 4394.

WITRAŻE
SZKŁA, LUSTRA, RAMY T. ZAJDZIKOWSKI ul. św. Jana L. 30.

WODY MINERALNE
Karlsbad-Mühlbrunn wyrobu fabryki K. Rząca i Chmurski ulica św. Gertrudy L. 4 Tańsza przeszło o połowę! a w skuteczności równa rodzimej. Do nabycia w aptekach, drogerjach i t. p.

WÓDKI I WINA
Federowicz i Pajugyay Podwale 6. Tel. 123 wytw. wina musuj. i hurt. handel win, wina mszalne z wł. winnic.

WYROBY BAWEŁNIANE
Kupujcie znane krajowe wyroby bawełniane firmy Bcia CZECZOWICZKA WANDRYCHOWIE !! Sprzedaż hurtowna !! Posiada składy hurtowne we wszystkich większych miastach w kraju.

WĘGIEL DRZEWO
A. BLUMENFELD Pawia 12. Tel. 59 dostarcza hurt i detail węgiel z pierwszorzędnych kopalń górnośląskich i kraj.
WŁAD. JANKOWSKI ul. Kapucyńska 3, Telefon 3208 poleca węgiel i koks górnośląski z kopalni „Król“ dąbrowski „ „ „Kazimierz“ krakowski „Janina“ i „Krystyna“ górnośląski koks Keurow wraz z dostawą do piwnic po cenach konkurencyjnych Dogodne warunki zapłaty
Główne składy węgla i drzewa Dra Fr. Jelonka i Sp. Pawia 5. Tel. 174. Zast. węgla jaworznickiego.
an Kwiatkowski Zwierzyniecka 19. Tel. 70 albo 1203 Najlepsze gat. węgla i drzewa.
POLSKI TARG Składy węgla górnośląsk., kraj., brykietów i drzewa przy ulicy Pawiej Biura Podwale 7, tel. 1504.
WĘGIEL ŚLĄSKI i KRAJOWY dostarcza wagonowo POLSKA SPÓŁKA WĘGLOWA Andrzeja Potockiego 8 — Tel. 4075

WYROBY DREWNIANE DO BAJKOWANIA
Wiktor Wanderer ul. Szewska 21 Tel. 3520.

WYROBY KOSZYKARSKIE
SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A. Szczepańska 1, tel. 1493.

ŻURNALE
ŻURNALE polskie, francuskie, angielskie i niemieckie, na jesień i zimę 1924/25 r., oraz KROJE GOTOWE sprzedaje najtaniej „RUCH“ Kraków, ul. Szczepańska L. 9 Telefon 369. Dla P. T. Księgarzy i Odsprzedawców komis i rabat!

[illegible]
Zakład dla fotografji i portretów „SZTUKA“ Starowiślna 22, vis à vis Kina Nowości wykonuje art. wszelkie roboty w zakres fotografji wchodzące oraz zdjęcia do legitymacyi i paszportów na żądanie w 5 minutach. Ceny bardzo przystępne!

[illegible]
Henryk Blatt Szewska 18.
ZWIĄZEK KRAWCÓW ul. Mikołajska 11 telef. 3037 — 25% niżej cennika. — Tamże do nabycia żurnale, formy, podręczniki i t. p. oraz nauka krojów.
Zakład krawiecki damski i męski J. Kumala ulica Szczepańska L. 11.
A. MALARZ Grodzka 59, II. p. MAGAZYN SUKIEN MĘSKICH Ulgi w spłacie!!!

[illegible]
Zakład krawiecki męski i damski J. GAJDA Dębniki Rynek 9
ZAKŁAD KRAWIECKI J. KOSZTAMA, ul. św. Jana 11. wykonuje kostjumy i płaszcze według modeli zagranicznych.

ZAKŁAD POJAZDÓW
wynajmuje na śluby, wycieczki i do dworca kolejowego T. ŻEGLIKOWSKI Karmelicka 45. Tel. 69.

[illegible]
OMEGA Zegarek na całe życie do nabycia u M. Bojarskiego, Florjańska 4

ŻELAZO
Łopaty stalowe Kres S. A. Biała (ad Bielsko)
PODKOWY gotowe i półfabrykaty Kres S. A. Biała (ad Bielsko)

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10. Rządca drukarni L. K. Górski.